

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Yeni Harman

SOLIDARITÄT MIT DER ROTEN ARMEE FRAKTION!
FÜR DEN AUFBAU DER STADTGUERRILLA!

KKTC:1.500.000TL

ISSN 1303-8389-0-7

9 771303 838904

YONCA POYRAZ DOĞAN | poyrazdogan@yahoo.com

Türkiye'nin Irak'a asker gönderme kararını iki uzman yeniHarman'a değerlendirdi:

Müslüman asker, işgali meşrulaştırır mı?

Irak'taki geçici Koalisyon Yönetimi'nin Amerikalı Başkanı Paul Bremer, Irak'a asker gönderme konusunda Ankara ile Bağdat'taki Geçici Yönetim Konseyi'nin muhatap olması yönünde açıklamalar yaptı. Böylece 'Acaba Washington aradan çekiliyor mu?' sorusu gündeme geldi. Gelişmeleri ABD'den iki uzmana sorduk. Önce Kaliforniya Üniversitesi San Diego Ortadoğu Araştırmaları Bölümü başkanı ve tarihçi Doç. Dr. Hasan Kayalı'yla görüştük.

Amerikan yönetimi, önce Türkiye'den Irak'a asker göndermesini talep etti ancak şimdi de bu konuda çekimser tutum izliyor. Bunun nedenleri neler? O zamandan bugüne ne değişti?

O zamandan bu zamana değişiklikler var. Irak'ta kaos arttı. Irak'ta bazı güçlerin Amerika ile işbirliği yapan herkese, her kuruluşa, her memleketeye karşı tavır aldığı ortaya çıkıyor. Ancak Amerika'nın tavrının değişmesinde en önemli etken, Irak Geçici Hükümet Konseyi'nin Türkiye'den asker gelmesini reddetmesi oldu.

Bunu Amerika daha önceden tahmin edemedi mi?

Anlaşılan edemedi.

Bremer, Ankara'nın bu sorunu "Irak Geçici Hükümet Konseyi" ile arasında çözmesi gerektiği gibi bir tutum sergiledi. Ankara ise bu konuda Amerika'yı muhatap alacağını söylüyor. Ne olacak?

Bence Ankara bu konuda haklı. Washington'un aradan çekilmesi söz konusu olamaz. Ankara ile Irak'taki Geçici Hükümet Konseyi birbirlerinin muhatapı değil hakikaten. Amerika'nın aradan çekiliyorum demesi, Türk askerini konuşlandırma girişiminin başarısızlığa uğradığının kabulü demektir bence. Bu, aradan çekiliyor tavrı, bölgesel aktörlere otonomi tanıdığını ima etmesi bakımından belki de ABD tarafından bir söylem olarak tercih ediliyor. Ama herkes biliyor ki Geçici Konsey, otonomisi olan bir grup değil ve tek muhatap da Irak'taki ABD mercileri ile Washington.

O halde Amerika, neden ısrarla Türkiye'den asker istedi?

Irak'ta şu anda sadece ismen mevcut olarak algılanan bir koalisyon var. Bunun hakiki bir koalisyon haline getirmek için ABD büyük çaba sarf etmekte. Türkiye'nin Irak'taki varlığı bu çabaya katkıda bulunacaktı. Yani böyle bir meşruiyet endişesi vardı Amerika'da. Bunun ötesinde, Amerika'nın insan gücüne ihtiyacı var. Sonra ABD kamuoyunda ve Washington'da, Irak'ta Müslüman asker konuşlandırmanın, işgale daha özel bir meşruiyet kazandıracağı düşüncesi hakim. Sanıyorum Beyaz Saray ve Pentagon çevresinde müslümanlığı, İslamı bir monolit olarak gören ya da göstermeye çalışan ekibin etkisiyle oluyor bu. Yani İslam dinine mensup herkesin kimliğinde Müslümanlık en önde yer alır; Müslüman Iraklılar ülkelerine Müslüman Türklerin gelmesine sıcak bakacaktır gibi bir

görüş. Müslüman Türkler tarafından destek görüyor olmak da, Amerika'nın işini kolaylaştırıcaktır. Sanıyorum böyle bir anlayış vardı. Fakat din unsurunun önemli bir faktör olmadığı hemen ortaya çıktı.

Peki Türkiye'nin asker göndermeye karar vermesinde hangi unsurlar etkili oldu?

Türkiye, asker göndermeyi bir iyi niyet gösterisi olarak kabul etti. Bu tavrı takınan tek ülke Türkiye değil. Bazı Avrupa ülkeleri de Amerika'ya karşı taviz vermeye başladılar. Özellikle Amerikan ordusunun Irak'a Türkiye üzerinden geçişine izin verilmemesinden sonra bozulan ilişkileri tamir etmek açısından, iyi niyet gösterisidir. Bir de Amerika'nın Türk mercileriyle yapmış olduğu bir pazarlık var herhalde. Bu pazarlıkta vaat edilenler Ankara'ya cazip görünmüş olabilir. Türkiye'de bir de oldukça kuvvetli olan bir anlayış var ki, o da Turgut Özal'ın birinci Irak savaşına girerken sözünü ettiği pas-tadan pay alma anlayışı. Bunların dışında tabii Türkiye, Irak'taki durumun gittikçe kötüleşerek anarşiye yol açması ve militan Kürt gruplarının da bu ortamda gerilla savaşını yeniden başlatması ihtimalinden korkmaktadır. Bir de Türkmen faktörü var... Bu gibi faktörlerle Türkiye 7 Ekim'de asker göndermeyi kabul etti. Ancak Amerika'nın motivasyonu, Türkiye'nin motivasyonu nun örtüşmediğini görüyoruz.

Türk askeri Irak'a giderse ne gibi bir manzarayla karşılaşabilir? Arapların Türk askerine yaklaşımını nasıl olur?

Demin de bahsettiğim din faktörünün üzerinde çok durulurken, milliyetçilik faktörü göz ardı edildi. Halbuki bu oldukça önemli bir faktör. Arap halkının Türk askerine sıcak bakmayacağına inanıyorum. Bunun tarihsel sebepleri var. Türkler, Arap ülkelerinde Osmanlı veya Türk emperyalizminin temsilcisi olarak algılanıyor. Genelde Iraklıların bu görüşü, siyasi ve tarihi gerçeklerin tahrif edilmesiyle oluşmuş. Türkiye'de şu sırada bir tartışma yapılıyor: Türkiye emperyalist miydi, değil miydi? Şu aşamada bunun muhasebesini yapmak bence çok abes. Mesele, Osmanlı idaresinin sona ermesinden beri, yeni Irak devletinde tarihin nasıl yazılmış olduğu. Irak'taki şimdiki nesil, bu tarih anlayışı içinde yoğrulmuştur. Bu tarih anlayışı da Türkleri, 'emperyalist ötek' olarak görmüştür.

Irak'ta okullarda, bu böyle mi okutulur?

Tabii. Bütün Arap ülkelerinde bu mevcuttur... Osmanlı yönetimi bir Türk yönetimi miydi? Oyleyse eğer, sömürgecilik mi yapıyordu? Bunlar tarihçiler arasında tartışılabilir ama şu anda bu tartışma o kadar da önemli değil. Ancak gördüğüm kadarıyla Türkiye'de bu tür tartışmalar yapılıyor ve şu 'emperyalizm' söylemi infiale yol açıyor, basında kızgınlık yaratmış görünüyor. Hakikaten ne olup bittiğiyle, Arap milliyetçiliğinin nasıl kurulmuş olduğu birbirinden ayrı şeyler. Türk askerinin orada karşılaşacağı durum, Arap milliyetçiliğinin geliştirdiği anlayışın ürünü olacaktır.

Türk askeri Irak'a gitmemeli diyorsunuz...

Başından beri, gerek Türkiye, gerek Amerika gerekse Irak açısından bunun çok makul bir girişim olmadığı kanaatindeyim. Bir de evet, Irak halkı Türk halkına sıcak bakmayabilir ama şu anda Irak'ta kaos yaratmak isteyen ve ABD ile işbirliği yapan herkesi hedefleyen bazı gruplar var. Bu grupların kim olduğu henüz çok iyi bilinmiyor. Bir Türk gücü Irak'a gidersse, en büyük tehdit de bu unsurlardan gelecektir, Arap kamuoyundan değil. Kızılhaç böyle bir tehdit altındaysa, Birleşmiş Milletler böyle bir tehdit altındaysa, Irak polisi böyle bir tehdit altındaysa ABD ile veya oradaki Amerikan mercileriyle birlikte çalışan Türk kuvvetleri de böyle bir tehdit altında olacaktır.

Bu ortamda ne gibi bir çözüm öneriniz olabilir?

Bu durumda çözüm önerisi bence Türk askerinin Irak'ta konuşlandırılması konusunun rafa kaldırılması ve galeyana gelmiş hislerin yatışmasının beklenmesi iyi olur. Ondan sonra Türk hükümetinin durumu tekrar gözden geçirmesi lazım. Şu anda Türkiye'nin elinde durumu tekrar değerlendirme fırsatı var.

Washington Yakındoğu Politikaları Enstitüsü Türkiye programı koordinatörü Soner Çağatay'ın görüşleri ise şöyle:

Irak'a Türk askeri gönderilmesine ilişkin son gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türk askerlerinin Irak'a gidip gitmemesiyle ilgili üç otorite var. Birincisi Irak Idare Meclisi, ikincisi bunun üzerinde yer alan Paul Bremer'in ofisi, üçüncüsü de Washington. Bu açıdan baktığımızda Türkiye'ye yönelik itirazlar önce en alta bulunan Irak Idare Meclisi'nde başladı. Şimdi ortada yer alan idare kaynağı, Bremer'in de buna itiraz ettiğini görüyoruz. Bu konuda en üstte yer alan Washington nasıl bir tavır alacak? Irak Idare Meclisi ve Bremer'le ortak bir fikirde mi buluşacak yoksa onlara Türkiye'nin asker göndermesi için baskı mı yapacak?

Bu farklı yaklaşım neden kaynaklandı acaba?

Bunun altında Irak'taki hassasiyetlerin, Washington'daki hassasiyetlerden farklı olması yatıyor. Kuzey Irak'ta savaşın bitiminden bu yana süren istikrar durumuna karşılık sanırım Bağdat'ta süren saldırılara bakıldığında, kuzey Irak'ın çok sakin, huzurlu bir yer olduğu imajı görülüyor. Bremer'in ofisi sanırım Irak'ta Kürtlerle olan hassas dengeyi bozmak istemiyor, Irak'a Türk askerleri girdiği takdirde bunun Kürtler nezdinde huzursuzluk yaratacağını düşünüyor. Kuzey Irak gibi Irak'ın en istikrarlı bölgesinde, istikrarsızlık çıkma riskinin Bremer tarafından bir negatif olarak değerlendirildiğini söylemek mümkün.

Bu hesaplar Washington tarafından daha önce yapılmamış mıydı? Sanırım Türk askerlerinin Irak'a sevkı fikri ilk ortaya çıktığında Washington buna sıcak yaklaştı. Washington'un, Irak'taki Idare Meclisi üyeleri ve özellikle oradaki Kürt partilerle yapılan temaslarda edinilen izlenimleri çok iyi değerlendirmediklerini söyleyebiliriz. Asker gönderme meselesinde bir de şöyle bakmak mümkün. Türk askerlerinin Irak'a gönderilmesi için Amerika'nın hissettiği ihtiyaç bence yaz başından beri düzenli olarak azalmakta. Türkiye'den savaşın görüntüsü sanırım Irak'ın büyük bir hengame içinde olduğu, ülkenin ateş altında kaldığı yönünde.

Öyle değil mi?

Ben bunun Irak'ın tümü değil, ortası için geçerli olduğunu düşünüyorum. Haziran ve Temmuz ayı içinde savaş bittiği, saldırılar başladığı zaman, Amerikalılar şok içindeydi. O dönemde Türk askerinin Irak'ta konuşlandırılması konusunda büyük bir istek mevcuttu

Washington'da. Çünkü bu bekledikleri bir senaryo değildi ve Türkiye'nin yardımı çok kıymetli görünüyordu. Ancak Haziran'dan, Temmuz'dan bu yana çok şey değişti. Amerikalılar saldırılar bitmemiş olsa bile en azından durumun şokunu üzerlerinden attılar. Dolayısıyla Türk askerlerinin Irak'a gönderilmesi konusunda, Washington'da artık bir aciliyet mevcut değil.

Paul Bremer'in önerdiği gibi, Ankara ile Irak Geçici Hükümet Konseyi'nin durumu aralarında çözmesi, nasıl bir yaklaşım?

Sanırım bu Washington'un ya da Bremer'in topu Irak Idari Meclisi'ne atması yönündeki bir strateji. Türkiye'nin Irak halkıyla ve onu temsil eden idari meclisle bir müzakereye girmesi istenmekte ki, buradan ne çıkabilir? Bu süreç içinde Irak Idari Meclisi, Irak halkının gözünde meşru bir kuruma dönüşecektir. Çünkü Irak halkının gözünde, halkın çıkarlarını gözetken ve bu çıkarlar konusunda Türkiye ile pazarlık yapan bir kurum olarak görülecek. Fakat bu müzakerelerden bir uzlaşma çıkıp çıkmayacağı, tamamen idare meclisinin içindeki etnik ve dini farklılığın nasıl dengeye oturacağına bağlı. Çünkü buradaki Kürt temsilciler Irak'a Türk askeri gönderilmesine sıcak bakmadılar ve bakmayacaklar. Acaba bu durumda diğer temsilciler, Türkiye tarafından ikna edilebilecek mi?

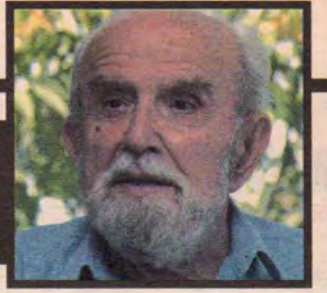
Bu tartışmalar çerçevesinde Türkiye'nin Amerika'ya nasıl bir tepki ya da yanıt vermesi gerekir?

Türkiye'nin yapması gereken, bu konunun sadece Irak Idari Meclisi tarafından değil de, uluslararası hukuka göre bile Irak'ın idarecileri konumunda olan Amerika ve İngiliz müttefikleri tarafından belirlenecek bir süreç olarak gördüğünü ifade etmesi lazım. Irak'a asker gönderilip gönderilmemesi konusunun sadece Türkiye ile idari meclis arasında belirleneceğini söylemek gerçekçi olmayan bir tavır. Irak'ta şimdiye kadar bütün ipleri elinde bulunduran Washington'dur. Bu işin içinde birden fazla oyuncu var. Türkiye'nin bu oyuncuların hepsiyle diyalog sürecinden sonra karar vermesi gerek. Türkiye'nin yaz boyunca Irak'taki kabile liderleri, dini ve etnik liderlerle yaptığı görüşmelerin, ki ikna turlarıydı bunlar, çok kıymetli olduğunu düşünüyorum. Çünkü sonuçta Ankara ile Irak halkı arasında direkt temas kanalları oluşturuldu. Bu kanalların bundan sonra da kullanılması lazım.

BAYRAK

mihribelli@leman.com.tr

Harman Belli

Birkaç gün önce BDDK (Bankacılık Düzenleme ve Düzeltme Kurumu) kamuoyuna bir rapor iletti. Başlığı "Bankacılık Sektörünü Güçlendirmeye Yönelik Çabalar ve İmar Bankası Olayı". BDDK sözcüsü bu rapor üzerine konuşurken, İmar Bankası'nın ülkenin bir numaralı konusu haline geldiğini söyledi. Gerçekten hortumlama rekoru Uzanların bu bankasında.

Uzan ailesinin en popüler ferdi olan Cem Uzan'ın bu suçlamaya tepkisi yeni buluş sayılmaz. Sahibi bulunduğu Star TV'nin ekranında arz-ı endam ediyor, elinde dalgalanan kocaman bir bayrak. "Ne yaptım hep bu vatan için yaptım, bana dokunan bayrağa dokunmuş olur" demeye getiriyor.

Elbette ki bayrak ulusu temsil eder. Ulus varoldukça bayrağı da olacaktır. Kutsal bir simgedir. Banka hortumlayıcılarının hortumladıkları paraları iç ettikten sonra onu, hem suşlu hem güçlü edasıyla kendilerini savunmak için kullandıkları bir araç durumuna düşürmek bayrağa büyük hakarettir.

Dediğim gibi bu oyun eski oyun. Gerilla dağda iken, devlet içinde kök salan çeteler de uyuşturucu işini yürütürken de, şantaj ve cinayetlerini tezgahlarken de bölücülere karşı ülkenin toprak bütünlüğünü savunduklarını iddia ediyorlardı. İddiaları ciddiye alınıyor, yaptıkları yanlarına kalıyordu.

Bu Cumhuriyet bayramında 400 metre kare boyutunda bir ay yıldızlı bayrak 2500 metre yükseklikten karaya indirilecek. Bu bir dünya rekoru olacakmış. Gösteriyi düzenleyen mevcut AKP iktidarı. "Böyle bir gösteriyi düzenlediğine göre bayrak sevgisinde, yurt sevgisinde AKP üstüne yoktur" densin istiyorlar. Ama siz değil miydiniz kabineyi kurar kurmaz Washington'a gidip görücüye çıkan, kapalı otel odalarında Amerikalılara ülkemiz kamuoyunu hiçe sayarak boyunuzdan büyük vaatlerde bulunan, ikinci tezkere Meclis'te reddedilince de panikleyen, siz değil

miydiniz? Gene kamuoyunu hiçe sayarak 8,5 milyar "rüşvet" karşılığı ("Rüşvet" bizim değil Senatör Kennedy'nin kullandığı sözcüktür.) Irak'a işgalcilerin yardımına, Amerikalı komutanın emri altına girmek üzere asker göndermeye kalkışan. Ve bu yolda o utanç verici anlaşmayı imzalayan? Bu mudur bayrak sevgisi, bu mudur yurtseverlik? Hem Müslüman geçiyor, türbanı ülkenin ana sorunu olarak piyasaya sürüyorsunuz, bu mudur Müslümanlık?

Türkiye'de eski günlerden farklı olarak artık hangi vesile ile olursa olsun bayraktan geçilmiyor. Acaba bu eski günlerde, örneğin 1920'ler, 1930'lar Türkiye'sinde yaşayanlar-

bayramlarda asılan ve taşınan bayrak sayısının artışı müspet orantılıdır.

İki dünya savaşı dünyası ve ülkemizin o dünyada yeri ile bugünün dünyada Türkiye'nin yeri arasında bir kıyaslama yapalım. İlk sosyalist ülke Sovyetler Birliği dışında, ki o da kapitalist kuşatma altındaydı, o dünyada egemen olan emperyalist devletler idi. Dünya topraklarının dörtte birinde İngiliz İmparatorluğu'nun bayrağı dalgalanıyordu. ABD en zengin ülke idi. Batı Avrupa'nın öteki gelişmiş ülkeleri ile Japonya da emperyalist sömürden pay alıyorlardı. Finlandiya'dan Bulgaristan'a kadar Sovyetler ile sınırdaş olan ülkelerde

dan daha yurtsever olduk da onun için mi? Hiç de değil. O günlerde Kurtuluş savaşımdan yeni çıkmıştık ve ülkemizin o savaşta sağladığı kazanımları büyük dikkatle koruyorduk. Henüz "uydu" durumuna düşmemiştik. Yurtseverliğimizi kanıtlamak için bayrak furasına gerek yoktu. Yarım yüzyıldır sürdürülen "uyduluk" politikası, Amerika'nın kucağında oturup ülke yönetmek bizi bu günlere getirdi. Bayrak furasını tezgahlayarak günah çıkarıyoruz. Evet, Türkiye'nin egemenleri tarafından uydu durumuna düşürülme süreci ile,

kanlı karşı devrimlerle iktidara gelmiş uydu rejimler vardı. Bunlar sosyalist ülkeyi haritadan silmek için bir emperyalist saldırı savaşında birer üs görevini yerine getireceklerdi. Bugün Üçüncü Dünya dediğimiz Asya, Afrika ya da Latin Amerika ülkeleri sömürge ya da yarı sömürge durumundaydılar. Böyle bir dünyada kapitalist sistem içinde olup da Sovyetler ile dostluk ilişkilerinin sürdüren tek bağımsız ülke Kemalist Türkiye idi. Kendinden emin idi ve milliyetçiliğini kanıtlamak için bayrak teşhi- rinde aşırılıklara ihtiyacı yoktu.

Burada bir anımı anlatmadan geçmeyelim. Mustafa Kemal'in Kurtuluş Savaşı'nın başına geçmek üzere Samsun'a çıkışının tarihi olan 19 Mayıs'ın Gençlik Bayramı olarak ilk kutlanması 1935 yılında oldu. Okullar ve spor kulüpleri İstanbul'da Fenerbahçe stadyumunda toplandılar. Geçit merasimi orada yapılacaktı. Kolej jimnastik takımı olarak biz de oradaydık. Kol başında ben vardım ve kocaman bir Türk bayrağı taşıyordum. Öteki okul ve spor kulüpleri kendi flamalarını taşıyorlardı. Bayrak getirmeyi akıl etmemişlerdi ya da bunu gerekli görmemişlerdi. Meydanda tek bayrak benim taşıdığım idi.

Geçit resminde bizim yerimiz gerilerdeydi. Geldiler, "Bayrağın başta geçmesi gerek, bayrağı ver" dediler. "Bayrağı vermem, bizim jimnastik takımını kol başına geçirin. Bayrağı biz taşıyız" dedim ve direndim. Yöneticilere danışmak üzere gittiler. Döndüklerinde "takım olarak başa geçmeniz mümkün değil. Bir tek sen kol başına geçip bayrağı taşıyabilirsin" dediler. Ben gene direndim. Sonunda "Hiç olmazsa yanıma iki yaver alayım, arkamda yürüsünler" dedim. Razi oldular. Evet o ilk gençlik bayramında ay yıldızlı al bayrağı kol başında taşıyan ben oldum.

Robert Kolej jimastik takımı olarak o gün törene bir Türk bayrağı ile gelen tek okul olmamız bizim devlet liselerinde okuyan delikanlılardan daha yurtsever olduğumuzun kanıtı değildi herhalde. Bunu bir kompleksin dışı vuruşu olarak da yorumlayan olabilir. O da doğru değil. Yurtseverlikte kimseden geri durumda değildik. O dönemin ulusal gururunu körükleyen sloganlar, bizim duygularımızı da ifade ediyordu. Okul arkadaşlarım için aynı şeyi söyleyemem ama o ulusal gurur beni derin bir anti-emperyalist görüşe vardırdı. Oradan da Marksizme zaten bir adım...

29 Ekim 2003 - Mihri Belli

• ABD'nin şahini Paul Wolfowitz'in son tüyleri Bağdat'ta yolundu. Biçare Şahin, Bağdat'ta saldırı da canını zor kurtardı...

Ülke yönetiminde dikiş tutturamayan, "kurultay canavarı" Baykal: "CHP'nin ipini kimse çekemez" özdeyişini tarih sayfalarına yazdırdı!!!

67 YIL SONRA, BARSELONA

BATUR ÖZDİNÇ | batur_ozdinc@hotmail.com

Dünyanın dört bir yanındaki anarşistler için Barselona önemli bir mekandır. Anarşizmin iddialı rüyasının gerçeğe dönüştüğü 1936 İspanya Anarşist Devriminin kalbi burasıdır. 1936 yılının 20 Kasımında Madrid'deki Ritz Otel'i'nde ölen anarşistlerin efsanevi ismi Durruti'nin cenazesi, Barselona'nın kent merkezindeki Plaza Catalunya'da yüzbinlerce insanın, işçilerin, köylülerin, kadınların, gençlerin katılımıyla kaldırılmıştı. 1936 ile '39 arasında süregiden İç Savaş sırasında faşizme karşı sol güçlerle birlikte savaşan anarşist hareketin sayısal anlamda İberya Yarımadası'ndaki en büyük siyasi güç olduğu söyleniyordu. Durruti'nin ölümü, İspanya'da o dönemde üye sayısı 3 milyona yaklaştığı söylenen anarşist CNT sendikasının da etkinliğini azalttı. Çeşitli politik oyunlar sonrasında CNT, SSCB destekli sol tarafından "eritildi", ardından faşizmin sol ve devrimci güçler karşısında yenilgisi ve faşist Franko yönetimi geldi. Bu öyküden tam 67 yıl sonra Barselona'da anarşist cenahta ve sokaklarda neler olup bitiyor?

Elimde, filmi ve piliyle birlikte on yedi buçuk milyona aldığım bi' fotoğraf makinesi, sırtımda içinde uyku tulumu da olan, taşımakta zorlandığım (arkadaştan ödünç) bi' dağcı çantası... Neyseki (Yaşasın İşgalevleri Hareketi!) kalacak yere de para vermedim. Benim için bir nevi "hac" yolculuğuydu bu, niyetim işgalevleri hareketi, anarko-sendikalistler ve diğer anarşist / özgürlükçü gruplarla tanışıp ortamdaki havayı solumaktı.

**'Cause I wanna be anarchy
In the city
It's the only way to be. ***

BARSELONA'DA GEZİNMEK

Meraklısına birazcık turistik bilgi vereyim önce: Barselona'nın merkezi Plaza Catalunya ve bu meydandan denize doğru uzanan Las Ramblas'tan oluşuyor. Bir nevi Taksim-İstiklal Caddesi ilişkisi, Las Ramblas'ın İstiklal'den farklı denize açılması. Caddenin sonundan denize doğru yürürseniz tepesinde Kristof Kolomb'un heykelinin yer aldığı 60 metre boyunda bir sütun çıkıyor karşınıza, Monument a Colom. Nüfusa oranladığınızda Ankara'dan biraz daha küçük olan Barselona'da yaşam bu caddenin etrafında dönüyor. Turistik merkez de burası; Las Ramblas üzerinde turistler için her türlü maymunluğu yapan kılıktan kılığa girmiş insanlar, sokak ressamaları, denize doğru yaklaşırken çeşitli hediyelik eşya satıcıları. Görülesi mekanlar arasında kent merkezinin birazcık kuzeyinde, yürüyüş mesafesinde yer alan mimar Gaudi'nin tasarladığı Casa Mila ve Sagrada Familia adlı kiliseyi tavsiye edebilirim. Gaudi'nin 19. yüzyıl sonlarında tasarladığı Sagrada Familia kilisesi (abartmayı sevmem) hayatımda gördüğüm en etkileyici yapıydı. Mila ailesi için tasarladığı (1906-1910) Casa Mila (Mila Evi) de inanılmaz bir bina, estetiğin fiziğe meydan okuduğu neo-gotik (bu tarz mimariye böyle deniyomuş) bir şaheser. Gaudi'nin yapıları dışında kent merkezinde farklı tarzda birçok yapıya rastlamak da mümkün. Las Ramblas'ın hemen arkasında yer alan "Katedral"i beleşe gezebiliyorsunuz, öğrenci kimliği uydurursanız müze girişleri de ucuza geliyor. Port Vell (Eski Liman) bölgesi, Arc del Triomf anıtının güneyindeki Zooloji Parkı da görülebilecek mekanlardan.

Las Ramblas'ta kazıklanmak istemiyorsanız ara sokaklardan içerilere girip daha ucuz dükkanlar, yedik-içtik yerleri bulabilirsiniz. Yürüme mesafesiyle 10-15 dakika sonra Kuzey Afrikalıların yoğunlukta olduğu mahallelere ulaşabiliyorsunuz. (Domuzla sorunu olan bir müslümanınız buraları tercih edebilirsiniz!) Dışarda yemek yemek birçok başka yer gibi Barselona'da da pahalı, bana sorarsanız İspanya'nın tek iyi yanı birşeyler yenilebilecek her

yerde alkolü içecekler bulabilmeniz! Denenebilecek şeyler arasında domates, salatalık, biber vb. sebzelerle yapılan soğuk çorba "gaspacho", omlet çeşitleri "tortilla", iri pirinç taneleriyle ateşte pişirilen farklı ve güzel bir yemek "paia", değişik domuz etleri "jamon" ve tabii ki şaraplar var.

Batı ülkelerinin sokakları nasıl yapıldığına şaşıp kaldığınız canlı renkler taşıyan grafitilerle süslüdür, Barselona da bundan nasibini almış. Öyle ki, çektiğim grafiti fotoğraflarını görenler arasında bunları sokaktaki resim sergisi zannedenler bile oldu! Fotoğraf çekerken epeyce şanslıydım, grafiticilerden birisini duvar başında yakaladım.

Barselona'nın Katalanya'nın merkezi olduğunu da unutmayalım. İspanya'da bizim "İspanyolca" olarak bildiğimiz Kastilya bölgesinin dili dışında resmi dil statüsü taşıyan birkaç dil daha var: Bask, Katalan, Galiçya ve Valensiya dilleri. Sarı-kırmızı çizgili Katalan bayrağı tüm resmi binalarda İspanya ve AB bayraklarıyla birlikte dalgalanıyor. Bask bölgesindeki şiddet dayalı ayrılıkçı hareketler kadar ses çıkarmasalar da, Katalan bölgesinin bağımsızlığını savunan hareketler var. Bankaları bombalayan bir Katalan milliyetçisinin Eylül ayı sonlarında tutuklandığı söyleniyordu.

Katalan milliyetçiliğinin simgelerinden birisi de Barselona futbol takımı. Barselona lig maçı biletinin karaborsada 100 eurodan satıldığını duyunca Nou Camp'ın yanından bile geçmedim, biraz pazarlık yapıp 6 euroya bir atkı almakla yetindim.

İŞGALEVLERİ

Barselona'da fıkra gibi bir işgal evinde kaldım: bir Faslı, bir İspanyol, bir Katalan, bir Hırvat, bir Alman, bir İtalyan, bir Kanadalı, bir de ben! İşgalevleri sahipsiz, sahibi belirsiz ve çeşitli sebeplerle boş olan binaların, evsizler ve başta anarşistler olmak üzere çeşitli düzen karşıtları tarafından işgal edilip ortaklaşa, komünal şekilde yaşanılan mekanlar. Bazı ülkelerde yasalar ve yönetimler işgalevlerine bir ölçüye kadar ses çıkarmıyor, İspanya da böyle yerlerden. Halihazırda Barselona'da kaç işgal evinin olduğunu kimse bilmiyor, bazı tahminlere göre 50 ile 100 arasında değiştiği söyleniyor. Eylül ayı sonlarıyla Ekim ayı başında İşgalevleri

Hareketi'nin etkinlik ve eylemleriyle yüklü birkaç hafta geçirildi. Basın açıklamaları, gösteriler, keşif yürüyüşleri, partiler sonucunda yönetim, kapatılması gündemde bulunan bir işgalevinin (Kasa de la Muntanya) tahliye/kapıtılma kararını geri çekmek zorunda bırakıldı. Bu amaçla 1 Ekim'de düzenlenen gösteriye 3 bin kadar işgalevi destekçisi ve anarşistin katıldığını duydum.

4 Ekim günü ise asıl yürüyüşün günüydü: Uluslararası Gösteri! Plaza Universitat'ta saat 18:00'de başlaması planlanan yürüyüş yasal değildi. Saat 18:15 sıralarında meydana gittiğimde işgalevlerinden tanıdığım insanlarla karşılaştım, çeşitli anarşist/özgürlükçü gruplar da eyleme destek veriyordu. Avrupa'daki anarşist sendikalarından (CGT, CNT-F, SAC) gelenler vardı, önceden tanıştığım birkaç anti-militariste rastladım. Eylemdekilerin sayısı bazı tahminlere göre 5 bini bulmuştu. Bisikletlerle dolaşp önceden ortalığı kolaçan eden bir grup vardı, arada bam güm birşeyler patlatılıyordu, polis hemen hiç yok gibiydi. Türkiye'den gelen birisi olarak çevredeki ara sokaklarda bekleyen polislerin olabileceğini tahmin etmek zor değildi yine de. Yürüyüş saat 19:00 sıralarında başladı, bir yandan yazılama yapanlar, bir yandan afişlemeler, çeşitli binalara ve anıtlara çıkıp pankartlar sallandıranlar, arada insanı gaza/galeyana getiren küçük patlamalar, ısıtılı (ne derler?) maytaplar vs. Yürüyüş birkaç saat boyunca kent merkezine yakın sokaklarda sürdü, bu arada polis sayıca çok az ve dağınıktı. Ara sokaklardan parça parça arabalarıyla uzaktan (en yakındaki 250-300 m.) takipteydiler, Türkiye'deki eylemlere kıyasla sayıca çok ama çok azdılar. Bu sırada büyük mağazaların camları da yazılama ve afişlerden nasibini aldı, ama kırılan dökülen pek birşey görmedim. Atılan sloganlar arasında işgalevlerini gündemde tutanların yanısıra "Devlete ve Kapitalist Sisteme Karşı Toplumsal Savaş" başta geliyordu. Anarşist CGT sendikası ve di-

ger (sol) sendikaların bulunduğu binanın duvarına da ilginç bir slogan yazılmıştı: "Çalışmak bir hak değil, sistemin şantajıdır." Yürüyüş sırasında birkaç ay önce bombalama, cinayet vb. abartılı suçlamalarla tutuklanan Barselonalı 6 anarşistin serbest bırakılmasını isteyen afişleme ve yazılamalar yapıldı. (Terörle mücadele yasası kapsamında tutuklanan bu anarşistlerin hemen her siyasi tutsak gibi işkence gördüğünü hatırlatmak bile gereksiz.) Yürüyüşün Türkiye'deki eylemlerden bir başka farkı da hiçbir kortejin olmamasıydı, şöyle ki öndekilerin taşıdığı bir pankart vardı ama öyle sopalarla taşınan pankartlar yok denecek kadar azdı, herkes "birlikte" yürüyordu, darmadağın ama hep birlikte. Eylem sırasında ve sonunda gözaltı olduğuna dair bir şey duymadım.

ANARKO-SENDİKALAR VE DİĞERLERİ

İşgalevleri dışında İspanya'da tarihsel olarak güçlü bir anarko-sendikalist gelenek de var. Franko döneminin bitişi ile birlikte (1970'lerin sonlarında) CNT'ye eski "hakları" geri verilmiş, bu haklarla birlikte geçmişten kalan "mal varlıkları" da iade edilmiş. 1989'da CNT (Ulusal İş Konfederasyonu) içinde çıkan görüş ayrılıkları sonucunda, işyerlerindeki işçi temsilciliği seçimlerine katılmak isteyenler ayrılarak CGT (Genel İş Konfederasyonu) adlı anarko-sendikayı kurmuşlar. Ardından, bir yıl sonra CGT içinden bir grup, reformist çizgide olduğunu söyledikleri CGT'den de ayrılarak yine CNT adını taşıyan başka bir sendika oluşturmuşlar. Şu an için İspanya topraklarında ikisi CNT, bir diğeri CGT adını taşıyan 3 ayrı anarko-sendikal oluşum bulunuyor. Açıkçası bu durum benim de kafamı karıştırdı; hangisi "öz" CNT, hangisi daha sendikalist, daha anarşist, daha devrimci çıkar yol bulamadım! :)

Benim gözlemlediğim kadarıyla CGT diğerlerine kıyasla daha aktif ve sayıca daha fazla üyesi/aktif militanı bulunuyor. İspanya genelinde 50 bin üyesi olduğunu söylüyorlar, diğerlerinin sayısını tam olarak bilemiyorum ancak toplamda birkaç onbinden fazla olmadığını duydum. CGT'nin sadece Barselona'da 10 bin kadar üyesi olduğu söyleniyor. CGT, orada bulunduğum günlerde 3-5 Ekim arasında Avrupa Alternatif Sendikalar toplantısını başarıyla örgütlemişti. Bu toplantıdan bir gün önce İspanya'dan CGT, Fransa'dan 5-6 bin üyeli anarko-sendika CNT-F, İsveç'ten 8-9 bin üyeli

farklı olmadığı izlenimini vermişti bu görüntü, sonradan -belki de sendikalar toplantılarının etkisiyle- CGT'nin çok da "klasik" bir sendika olmadığına ikna oldum. CGT kendisini tarihsel anarşist, özgürlükçü geleneğin bir devamı olarak ifadelendiriyor, ancak anarşizmin günümüz sorunlarına dönük "gerçekçi" bir yaklaşım ortaya çıkarması gerekliliği üzerinde duruyorlar. Kendileri dışındaki birçok anarşiste göre reformist bir çizgideler. Yine de haksızlık etmeyeyim, CGT hemen tüm toplumsal eylemlerde aktif olarak yer alıyor, işgalevleri hareketinin düzenlediği etkinliklere de katıldılar. 4 Ekim'deki gösteri için sendika toplantıları sırasında çağrı yapmakla kalmayıp o sırada (ki toplantılar sürüyodu) meşgul olmayan CGTliler eyleme de geldiler.

Barselona'daki anarko-sendikal ve işgal-evleri hareketleri dışında irili ufaklı birçok anarşist/özgürlükçü grup bulunuyor. Bu durumun bölgenin tarihsel mirasın bir yansıması olduğu düşünülebilir.

Kentteki çeşitli anarşist mekanlar (işgalevleri, bürolar, kitabevleri vb.) arasında El Lokal önemli bir yer tutuyor. "Alternatif materyal dağıtıcısı" olarak geçen El Lokal bir "infoshop", anarşist/özgürlükçü her çeşit dergi, yayın, afiş, broşür, kitap vb. şeyleri bulabileceğiniz ve süregiden aktiviteler hakkında bilgi edinebileceğiniz bir yer. El Lokal'e hayat veren birkaç kişiyle konuştum; 15 yıl kadar önce 10 kişi tarafından başlatılan bir proje olduğunu söylediler. Farklı grupların desteğiyle ayakta duruyormuş: Chiapas'la ilgilenen bir grup, geniş bir yelpazede anarşistleri ilgilendiren kitaplar basan Virüs Yayınevi, Katalanya Anti-Militarist Kongresi... Chiapas grubu, Chiapas'tan getirdikleri kahveleri ve kendi ürettikleri çeşitli tişört vb. ürünleri satarak gelirlerini Chiapas'a gönderiyor. Katalanya Anti-Militarist Kongresi ise daha çok ordu karşıtı çalışmalarla ilgileniyor, çünkü iki yıl önce zorunlu askerlik hizmeti de, zorunlu sivil hizmet de ortadan kalkmış. Önceden aktif olan Vicdani Retçiler Hareketi ile bağları var. Barselona'da özgürlükçü kültürün etkisiyle sıkı bir anti-militarist muhalefet bulunuyor, bundan 3 yıl önceki askeri geçit töreni karşıtı gösterilere 50 bin kişi katılmış, üstelik birçok yerel grup ve STK'nın desteğini de arkalarına almışlar.

Barselona'daki anarşistler ancak bazı eylemlerde biraraya geliyor, bunun dışında çeşitli ideolojik ve politik farklılıklar yüzünden tüm anarşistlerin birlikte hareket etmeleri pek mümkün görünmüyor. Espai Obert "bağımsız" ve "gruplar-üstü" niteliğiyle tüm anarşistlerin bir araya gelebileceği bir mekan sunuyor. Bu mekana uğrama şansı bulamadım ancak mekanla ilgilenen sadece iki kişi bulunduğundan belirli saatlerde açılıp kapandığını duydum.

Bu arada Barselona'da eski kitapçılara bakırken CNT'nin gazetesinin 1937'den kalma sayılarına rastladım. Tanesini 18 eurodan satıyorlardı, düşündüm taşındım, pahalı geldi. Karşılaştırma olsun diye söyleyim: aynı dönemden kalma sol ve faşist yayınların tanesi 12 eurodan satılıyordu. Gördüğünüz gibi Barselona'da anarşizm "para" bile ediyor. :)

Para dedim de, Türkiye topraklarına geri döndüğüm gün Posta gastesinde bir haber okudum. ABD ve Çin'den sonra dünyada en çok yabancı yatırım çeken ülke İspanya'yı. Uluslararası sermaye geçtiğimiz yıl İspanya'ya 21 milyar dolardan fazla para yatırmış! Alternatif sendikalar toplantılarının yapıldığı günlerden birinde, CGT'nin kafeteryasındaki öğle yemeği sırasında beraberce cannabis bitkisinin büyüünde boğulduğum Zaragoza Opel fabrikası işçilerini anımsadım. Uluslararası sermaye diyince ucuz işgücü mevzu su da aklınıza gelmiştir; Kuzey Afrika ve Latin Amerika'dan bu topraklara yönelik göçün nerede "değerlendirildiğini" tahmin edebilirsiniz. Kaldığım işgal evi Barselona kent merkezinin yakınlarındaki bir göçmen mahallesi nin ortasındaydı, dar sokaklar, yıkık dökük binalar. Daha mutlu bir gelecek arayan insanlar... Barselona'yı her düşündüğümde Sex Pistols'ı hatırlıyorum artık:

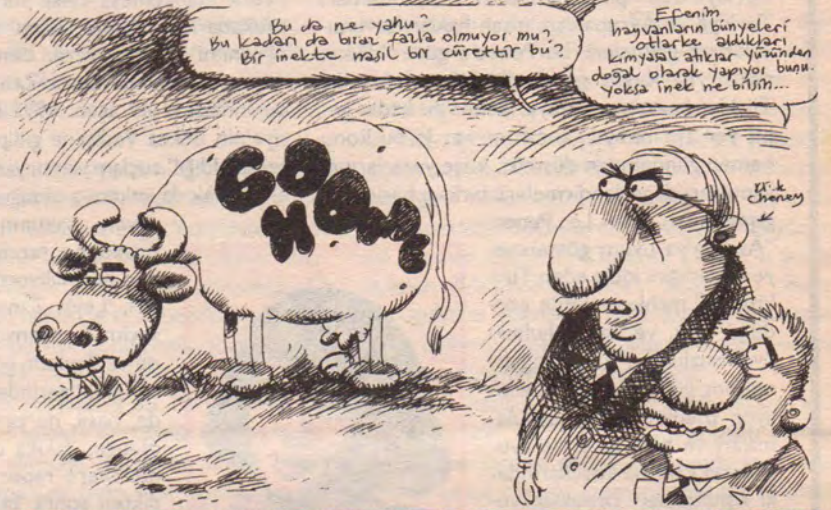
Şehirde
Anarşi olmak istiyorum
Çünkü varolmanın tek yolu bu.
* (Sex Pistols, Anarchy in the UK)

Behic Pek eskiZler

• Halkın yeni umudu: Popstar yarışması!..

• ABD Başkan Yardımcısı Dick Cheney'in de hissedarı olduğu Batman'da ki Kanadalı "Pemi" şirketinin kimyasal atıkları yüzünden hayvanların telef olduğu bildiriliyor...

• Devlet Bakanı Ali Babacan: "AB ile nikah yakındır." dedi...

• Bağdat'ta 96 Iraklı'nın sorgulanmaları gereken şartlarda ABD askerleri tarafından öldürüldükleri bildirildi.

devrimci-sendika SAC delegelerinin katılımıyla 2 Ekim günü Kara-Kızıl Sendikalar toplantısı yapıldı.

CGT, Barselona kent merkezinde 9 katlı bir binanın dokuzuncu ve çatı katlarını "işgal altında bulunduru yor". Evet, fiilen işgal etmişler; hükümet onlara yer için "yasal" izin vermemiş, onlar da bu binadaki boş yeri bulup işgal etmiş. Aynı binadaki diğer katlarda sosyalist UGT ve başka bir (sınırım komünist) sendika daha var. Burası, Las Ramblas'a paralel Via Laietana üzerindeki büyük bir bina. CGT'nin kullandığı 9. katta onlar ca oda ve salon, büyükçe bir kafeterya var. Bir sürü evraklar, kağıtlar, bir sürü meşgul insan. Ücretli çalışan dört kişi varmış, diğerleri gönüllü çalışan sendikacılar. Açıkçası ilk başta bana klasik bir sendikadan fazlaca

Leyla Zana ve DEP Davası

Bir Fransız hukukçunun DGM gözlemleri

Raffi A. Hermonn

Paris- 25 Ekim Cumartesi günü, Paris'teki Institut Kurde de Paris'de -Paris Kürt Enstitüsü- İnsan Hakları Ligatorası Uluslararası Federasyonu'nun Türkiye Dosyaları'nın özel görevlisi, Avukat Elsa Le Penec'in bilgilendirme toplantısı vardı.

Leyla Zana ve diğer dört DEP milletvekilinin davası ve Türkiye'de insan hakları ihlallerine hedef olmuş insanların, yasal mercilerle olan sorunlarını incelemek amacıyla gittiği Türkiye'den dönen Avukat Elsa Le Penec, Fransız ve Türkiyelilerden oluşan bir dinleyici kitlesine, izlenimlerini aktardı.

Ankara 1 numaralı DGM, 17 Ekim'de, Kürt milletvekillerinin serbest bırakılmasını -kendi deyimiyle- "bir kez daha" reddetmiş ve davayı 21 Kasım'a ertelemişti.

Leyla Zana, Orhan Doğan, Hatip Dicle, ve Selim Sadak'ın, 8. cisi olan bu celseye, Avrupa ve Türkiye'den parlamenterler, diplomatlar, Türkiye ve Avrupa'dan, insan hakları savunucularının gelmeleri, Le Penec'e göre "dikkat çekici"ydi. Kayda geçen diğer bir nokta da; Türkiye basınının, davaya, ilk kez bu kadar geniş yer ayırmasıydı, ancak ne var ki bu konu hemen gündemden düşmüş, köşe yazarlarının yaptıkları değerlendirmeleri, birkaçı hariç, değışmemişti. Elsa Le Penec,

"Avrupa'ya uyum göstermeye başladığını iddia eden Türkiye'de" mahkemelerde görüldüğü açık ve sarıh hukuki uyumsuzluklar, yargı bağımsızlığını, gün gibi aşikâr, zedeleyen izlenimi veren uygulamaları ve hele savcı ile avukatların çalışma koşullarındaki eşitsizlikleri örnekler vererek, şaşkınlığını gizleyemiyordu. "Önce, hâkimin yeniden açılmış muhakeme sürecinde, yargılananlara hitap şekli çok önemli, zirâ mahkeme sonuçlanana dek 'hükümlü' değil 'sanık' vardır. Oysa Zana ve arkadaşlarına 'hükümlü' denildiğine tanık olduk" diyordu. Penec şöyle devam etti:

"Sonra, kahve molası ve çalışma aralarında, savcının, hâkim ve yardımcılarıyla aynı odaya kapanmaları, Avrupa'nın bugünkü hukuk sistemi ve kurallarına göre tamamen zıtlık teşkil etmektedir. Bir kez, kapı açık unutulduğunda, savcının, hâkimlerle oturup sohbet ettiğini ve birbirleriyle istişârelerde bulundukları görül-

yordu. 'Biçimsel konu' olarak algılsa da, bunun 'özü yansıtan biçim' olduğunu görmek gerekiyor. Bu sürede avukat, yargıç, hâkim ve savcılar ayrı odalarda, dinlenmeleri gerekir. Zirâ onların, birbirlerinden etkilenmemeleri için, gereken asgâri koşulların, yaratılmış olması kaçınılmazdır artık."

Le Penec'in ilginç bir gözlemi daha vardı. Bunu da şöyle aktarıyordu:

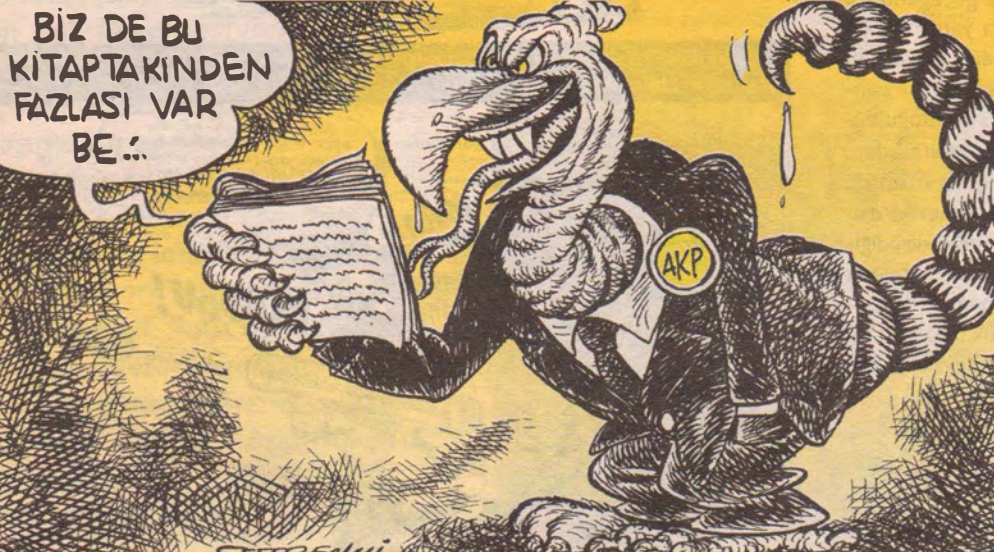
"Mahkeme'de avukatın oturduğu yerin, savcının işgâl ettiği yerden çok aşağı bir yerde oturmasının ne kadar 'biçimsel' olarak telakki edilse de, aslında mevcut yargı sisteminin savunmaya nasıl ve ne kadar bir değer verdiğinin göstergesidir.

Mahkeme ortamını ayrıntılı anlatımıyla, fotoğrafini çekercesine, sergileyen FIDH'in Türkiye Dosyaları'nın özel görevlisi, mahkemenin genel gidişatı üzerine şu gözlemleri sundu: "Türk Mahkemesi, celse süresince, savunma avukatlarının, içinde 'karşı sorgu' ve 'tanık dinlenimi' olmak üzere, tüm başvuruları reddetmekle yetindi. Leyla Zana'nın cezaevinde bulunmasına yol açan '1991 Ekim ayında, Suriye'nin Bekaa Vadisi'ne gidip, Öcalan'dan direktif aldığı!' suçlamasının, yanlış ve zaten teknik olarak da imkânsız olduğunu kantlamak isteyen savunmanın, önerileri mahkeme tarafından dinlenmeden reddediliyordu. Sanık avukatları, 'Leyla Zana, Ekim 1991'de, seçim kampanyalarının göbeğinde ve devletin gözleri de projektör gibi üzerindeydi. Onun nerede, nasıl, ne zaman ve kimlerle olduğu, dakika dakikasına resmi mercilere rapor ediliyordu' dedikten sonra 'bunların Valilik ve İçişleri Bakanlıgından saptanması'nı talep ediyorlardı ve bu reddediliyordu. Cumhuriyet Savcısı, Dilâver Kahveci, 'önerilen bu saptamaların, davanın özünü hiç bir şekilde etkileyemeyeceğini' söylüyor, mahkeme de kararını değiştirmiyordu." Yine Bayan Le Penec, sanık avukatlarından Hasip Kaplan'ın "DGM'lerin anayasa dışılıkları'ndan söz ederek, "Türkiye'nin de bilhassa ve bizzatıhi imzaladığı uluslararası konvansiyonlara ters düşen şekilde kurulmuş, savunmaya gereken değeri vermeyen, DGM'lerin, kapatılması gerektiğini ve davanın bu mahkemelerde yargılanamayacağını beyan ettiğini" sözlerine ekledi.

Sefer Selvi

AKP'nin üyelerine dağıttığı "Siyasette Yeni Ufuklar" kitabında "başarının sırrı ısrarlı olmaktan geçer" diye yazıyor.. Bir başka başarı tüyosu da kertenkele kadar hızlı, akbaba kadar sabırlı ve kutup ayısı kadar azimli olmakmış...

Canlı Kalkan Hareketinin kitabını yazdılar

Cesetlere, bebelere söz verdim...

Eylül İşcan ve Cihan Keşkek, Amerika'nın Irak'a saldırıya hazırlandığı günlerde, Canlı Kalkan Hareketi ile birlikte Bağdat'a gittiler ve istilanın başladığı günlerde Bağdat'taydılar. İstanbul Gençlik Derneği'nden Eylül ile Grup Yorum'dan Cihan, altmışsekiz gün süren konukluklarını "Bağdat'da 68 Gün" isimli kitaplarında topladılar. Tavır Yayınları'ndan çıkarılan kitap 176 sayfa. Aşağıdaki röportajı yeniHarman'dan Timur Danış, Eylül ve Cihan ile kitaplarını yazdıkları dönemde yaptılar

Irak'ta, Amerikan istilasının televizyon ekranlarına yansımaya korkunç bir yüzü var. Sizin gördüğünüz en korkunç istila simgesi neydi?

Cihan Keşkek: 13 Nisan'da, Bağdat'dan ayrılmadan birgün önce yanımızdaki dört büyük çanta dolusu tıbbi malzemeyi Saddam Çocuk Hastahanesi'ne bırakmaya gittik. Hastahanesinin girişinde yakınlarını kaybeden Iraklılar bize bir konteynırı işaret ettiler. Oraya doğru yöneldik, yerlerde kan izleri vardı. Açıkta ceset torbaları vardı. Konteynırın içine baktık; onlarca ölü beden, üst üste yığılmış, atılmış, yanmış, bombalarla parçalanmış, bir tanesinin dizden alt tarafı kopmuş, aynı beden parçası değil, başka bir bedene ait... Müthiş bir koku vardı. Çeşitli bölgelerden gelen cesetlerdi bunlar. Bir pervane "soğutma" yapıyordu. Oradan ayrıldık. Sonra tekrar geri döndük, insanların yüzlerine bakma ihtiyacı duyduk. Büyük bir ihtimalle sahipleri gelip tanışın diye bekletiliyordu.

Hastahanesinin önünde tanklar vardı. Bu çok çarpıcı bir andı. TIR'ın içindeki insanları öldüren aynı askerler onların cesetlerini koruyorlardı! Sorduğunuzda güvenlik için beklediklerini söylüyorlardı. Askerlerle tartıştık.

Eylül İşcan: Hastahane doktorlar sağa sola koşuşturuyorlardı, acayip yorgundular. İlaçları aldılar ve memnun oldular ama bize yalvarırcasına, "Burada insanlar susuzluktan ölüyor" dediler. Su yoktu. Bir yandan da Amerikalılar'ın bu söylediklerini duymamasını istiyorlardı. Kapıda bekleyen Amerikalı askerlerin baskısı varmış. Hastahaneye gelen ilaç ve su yardımlarına el konduğunu söylüyorlardı. Gördüklerimiz çok acıydı, yaralıları yerlerde yatıyordu. Çaresizliği gördük.

Bu arada biz taksiye yönelmiştik; Amerikalı barış gönüllüsü Feyt'in TIR'a doğru gittiğini gördüm, peşinden gittim. Feyt inanılmaz derecede kötü kokan TIR'ın konteynırına girmiş, insanlarla konuşuyor, hüngür hüngür ağlıyordu, "Kusura bakmayın, ben de Amerikalı'yım, bundan utanç duyuyorum" diyordu.

Çok çeşitli insanlarla karşılaşmış olmalısınız?

Eylül: Evet. Bizi çok rahatsız eden şöyle bir şey de oldu; "Size para verilmiş, biz nasıl alacağız" diye soranlar da oldu. Bizim Irak hükümetinden para aldığımızı düşünüyorlardı. Böyle tiplere sinirleniyorduk. Biz Irak'a bişey almaya değil vermeye gittik. Sonra bu insanlar yok oldular zaten. Elbette bu insanlar Türkiye'den birlikte geldiğimiz insanlar değildi. Medya için gelen insanlar vardı. Bu da üzücüydü. Kendi ismini duyurup, iş başa düşünce kaybolanlar vardı. Bunlar bizi etkilemedi. Biz baştan sona kadar Canlı Kalkan ismini kullandık.

Bir çok insan geri dönüyordu. Bu dönüşler sizi nasıl etkiledi?

Eylül: Bazı insanlar, sınır dışı edilmelerden dolayı bizim de başımıza ilerde kötü şeyler gelebileceğinden şüphe duydu. Hatta bunu bahane edip dönen insanlar da oldu. Biz gidenlere üzüldük ama bu bizi etkilemedi. Bizim kimin neden sınır dışı edildiğini bilme imkanımız yoktu.

Cihan: Canlı Kalkan Hareketini başlatan insanlar daha sonra bu ismin arkasında duramadılar. Biz giderken "illa da kendimizi zincirleyeceğiz" diye düşünmüyorduk. Bir yerde çalışmak, yardım etmek düşüncesindeydik.

Yağma ve hırsızlık olaylarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Eylül: Bağdat'ın merkezinden, taksi ile hastahane giderken gördük, Amerikan askeri, marketin camını indiriyordu, yanında getirdikleri gruba girme izni veriyordu. Bu görüntüden de müthiş mutluluk duyuyorlardı. Kahkahalarla gülüyorlardı. Film gibi izliyorlardı.

Cihan: Amerikan askeri dükkanın camını kırıp insanlara gelip istediğinizi alın diyordu. Ertesi gün de oraya güvenlik noktası koyuyorlar, şehrin güvenliğini alıyoruz diye açıklama yapıyorlardı. Bu arada insanların toplu olarak yaptıkları bir soygun talan yoktu. Basra'dan Bağdat'a gelen küçük, arabalı gruplar, ellerinde tüfeklerle gelip soygun yapıyorlardı.

Televizyondan Filistin Otel'i'nin içinde insanların işgalci Amerikan askerlerine hakaret ettiklerini gördük.

Eylül: Onlar arkadaşlarımızdı, "İnsan Kalkan" grubundandı onlar. Cumhuriyet Muhafızlarının sayısı burada çok abartılmış. O kadar da fazla değillerdi. Bu savaşı götüren halktı. Komşularımız bize bundan sonra farklı taktikler geliştirerek karşı duracağız diyorlardı. Bu arada buraya doğru yola çıkana kadar hala daha silah sesleri duyuluyordu. Top sesleri bile duyuyorduk. Son bizim yola çıkacağımız gün otelin köşesinde çatışma oldu, Iraklı sekiz kişi öldürüldü.

Canlı bombalar?

Eylül: Iraklılar, Suriyeliler, Ürdünlüler, mücahitler, fedailer vardı. Telefon kulübesinin orda bir mücahitle tanıştık. Burada mücahitler ve canlı kalkanlar sıra ile ailelerini arıyorlardı. O insanlar, biz buraya Saddam için gelmedik özgürlüğü ve bağımsızlığı elinden alınacak bir toprağı savunmak, Amerika'ya karşı savaşmak için geldik diyorlardı. O insanlar cephede savaştılar. Burada üç feda eylemi duyulmuş. Oysa ki 100'lerce insan kendini feda etti. Amerikan tanklarını imha ettiler.

Cihan: Geldiğimiz güne kadar silahlı eylemler ve feda eylemleri, protesto eylemleri sürüyordu.

Canlı Kalkan Hareketi başarıya ulaştı mı?

Eylül: Savaşı durduramadı ama uluslararası dayanışma ve kardeşliğin sağlanması açısından başarılıdır. Biz bir dayanışma ağı kurduk. Şu anda tüm Canlı Kalkanlar dünyanın her yerinde yaşadıklarını anlatıyorlar. Haziran'da Dünya Sosyal Forumuna, bu hareketi taşıyacağız. Canlı Kalkanlar kitabı çıkacak.

Son olarak ne eklemek istersiniz?

Eylül: Cesetlere, bebelere söz verdim...

Cihan: Eskiden "Ya allah bismillah, allah-u ekber" sloganına tepki duyardım. Bu sloganın Bağdat'ta söyleniş şekline ise artık sempati duyuyorum.

Sizi yürekli davranışınızdan dolayı kutlarız. Bize yaşadıklarınızı anlattığınız için de teşekkür ederiz.

Bosna Ağlarken: Pazar alışverişinde 66 kişiydiler

Sene 16 Şubat 1994... Bir gün önce Bosna'da bir Pazar yerine saldırı gerçekleşmiş, bu saldırıda altmış altı kişi şehit olmuş, onlarca da yaralı var. Tüm dünya tuhaf bir umursamazlıkla seyrediyor olan biteni.

"Alışmak" galiba en kötüsü olanların. İnsan ölümüne, zulme, kana, gözyaşına, toplu katliamlara alışıyor belki. Artık ağlayan çocuk gözleri sızlatmıyor içimizi, soğuktan donmuş bir bebek umurumuzda olmuyor.

Bosna savaşının en öne çıkan ismi, iki hafta önce hakkını rahmetine kavuşan Aliya İzzetbegoviç. "Bilge Kral" namını uygun görmüş Bosnalılar O'na. Aliya İzzetbegoviç'i ve Bosnalıları bir an bile olsun mücadelesinde yalnız bırakmayan, en az onun kadar cesur, en az onun kadar kahraman, en az onun kadar bilge eşi ise Halida İzzetbegoviç.

Kendisiyle Pazar katliamının ertesinde geldiği İstanbul ziyaretinde tanıştım. Dimdik, çınar gibi bir hanım. Kırklareli kampını ziyaret etmiş, bombalama olayını duymuş. Acısı henüz çok taze... Kalbi duracakmış nerdeyse üzüntüden. Ama Birlik Vakfı'nda, Bosna yararına düzenlenen kermese davet edilince, kıramayıp, orayı da ziyaret etmiş. Vakıf yetkilileri binbir telaş ve ihtimam içinde karşıyorlar kendisini. Vakıf yetkililerine amaçlarını sorduğumda heyecanla anlatıyor:

"Bosna hersek problemi bizim problemimiz olduğu için, bir program yapıp ikinci gün onları unutacağız diye bir olay yok."

O sırada salona Halida Hanım giriyor... Röportaj yapacağım ama nasıl?

Halida İzzetbegoviç'in peşi sıra yürüyorum. Upuzun bir boyu var. Çok tatlı bir hanım. Tercümanlık yapan Türk arkadaşlara birkaç soru sormak istiyoruz, "Bir mesajı var mı?" diye... Tercümanı ve rehberi, onu rahatsız etmemek adına röportajın daha sonra yapılmasını rica ediyor ama o çok kibar bir hanım. Bizi kırmıyor ve durumunu izah ediyor:

"Şu an biraz rahatsızım. Kalbimden. Şimdi yavaş yavaş kendime geliyorum. Dün Kırklareli kampındaydım. Biraz kendime gelmem gerek, yol da biraz yordu. Siz de dün eğer Bosna'da olanları gördüyseniz, beni anlayışla karşılayacağınızı umuyorum."

Halida Hanım "dün yaşanan"ları ise bize şöyle aktarıyor:

"Dün bir Pazar yerine bomba atıldı. Önce elli kişiydi ölenler, daha sonra altmış altı olduğu söylendi. Diğerleri de ölümü beklemeye gitti. Çok yakın akrabalarımın da ölenler oldu. Onlar tüm pahalılığa rağmen, mesela bir kilo patates on mark, bir limonun beş mark olduğu yerde, herşeye rağmen yaşam savaşı veren bir halk, pazara çıktılar ve ölüme gittiler. Dün en kalabalık anı yakaladı Sırplar. Bu yüzden Pazar yerinde katliam oldu"

Ve diğer Türk hanımlar, röportajı kesmemizi rica ediyorlar. Ben de ricalarına uyarak Halida Hanım'ın peşinden mutfağa doğru ilerliyorum. Halida Hanım, diğer kadınlarla bizzat, teker teker görüşüp, onlarla tokalaşıyor. Bir masa etrafında oturan hanımlardan biri, "İnşallah, Bosna'da birlikte bu şekilde oturalım" diye bir dileğini dile getirirken, kendisi "İnşallah yemekleri ben hazırlarım, sizi de bu şekilde ağırlarım" diyor ve onlara hitaben şöyle konuşuyor:

"Altmış altı kişinin, aynı yerde, birden katledilmesi hepimiz için kolay olmadığı gibi, benim için tam bir şok etkisi yarattı. Bu yüzden uzun süre konuşamayacağım. Dün Kırklareli kampına gitmiştim. Otuz bin şehit, yalnızca bu kampta yaşayanların yakınıydı. Kadın, erkek, çocuk tam otuz bin şehit. En büyük tesellim, onlara sarılmak ve onlarla birlikte olduğumuzu söylemek oldu. Çocuklara -çok büyük bir şey olmasa da- çikolata götürdük. Bu, onlar için ne kadar büyük bir olay olduğunu görseniz, siz de elinden ne gelirse, yapmaktan çekinmezsiniz. Hiç olmazsa oradaki şehit annelerinden birinin elinin öpülmesinin ne kadar büyük bir olay olduğunu görmüş olurdunuz. Bazı anneler üçer tane şehit birden vermiş. Bazıları üç tane, dört tane öksüzle tek başına. Bazıları iki erkek kardeşini birden vermiş ve tek başına kalmış. Bir annenin beş tane çocuğundan sadece bir tanesi sağ, o da yaralı olarak gelmiş ve bana "Oraya nasıl savaşmaya giderim tekrar?" diye sordu. Onlar, kampta bulunan üç bin kişi, "Biz burada yiyoruz, çiğnıyoruz, savaşa katılmıyoruz" diye sıkıntı çekiyorlar. Ben buradakilerden diliyorum ki, Türk Devleti'nden rica ediyorum, eğer mümkünse tabi, biz o taraftan gelip savaşanların kaçanların bizden olmadığını gösteriyoruz. Savaşanlar gerçek Bosnalı, diğerleri sadece Amerika'nın uşakları."

Ben bu arada Halida Hanım'ın hala peşindeyim.

Sadece yirmi dakikası olduğunu söylüyorlar.

"Müslümanlar gerekli desteği veriyor mu?" sorusuna Halide Hanım şöyle cevap veriyor;

"Beş ay bodrumda Türkler'in verdiği yardımları ayırarak, ilaçları vs. düzenlemek için çalıştım, onların bu kadar yardım etmesi karşısında çok müteşekkirim. İlk yardım, Türkiye'den gelmiş oldu. Tam bütün depodaki erzaklarımızı bitirip, hiçbir şeysiz kaldığımızda, Türkiye'den yardım ulaştı..."

"Aslında halk daha fazla yardım edecek Bosnalı kardeşlere ama devlet tekelinde tutulduğu için yardımlar, elimiz kolumuz bağlı. Yardımların çoğu ulaşmadı belki. Lütfen bunu da söyler misiniz?" diye rica ediyoruz tercüman arkadaşına... O da: "Her şeyden haberdarız. Önemli olan, onların niyet etmiş olması, göndermiş olmaları" diyor gülümseyerek. "Hırvatistan'da bize baklavalarla, böreklerle geldiler. Yani Türkiye'den gelen yardımları o şekilde karşıladık. Ben o tarafta, bu savaşta elimden geldiği kadarıyla ancak bir börek yapabildim. Sizin yaptıklarınız ve buradaki misafirperverliğiniz karşısında ben çok mahcup oldum."

Kuran-ı Kerim okunuyor ve okunan ayetlerin tercümesi yapılıyor Halide Hanım'a. "Müslümanlar; Allah yolunda tevbe edenler, secde edenler, Allah için savaşanlar, O'nun emrine uyup, yasaklarından sakınanlardır... Ve onlar cennetle müjdelenenlerdir" mealindeki ayet tercüme diliyor ona. Bosnalıların bu tanıma uyduğu söyleniyor. Ve gerçek mücahitlerin onlar olduğu da ekleniyor. Kuran-ı Kerim'in şifa olduğu, Halida Hanım'ın da sıkıntılarının ve hastalığının şifa olmasını dilediklerini söylüyor oradaki hanımlar:

"Tek kitap Kuran. Fransızca olsun, İtalyanca,

Bosnakça olsun Kuran-ı Kerim'de olunca hepsi aynı, hepsi şifa! Kuran bir, Allah bir! Geçerli olan da budur" diyor o da.

"Bosna'da bazı hanımlar elişi yapıyor. Acaba buradaki gibi bir sergi açıp, satabilir miyiz onları, benim elişimi de sergileriz. Eğer böyle bir imkan olursa çok sevinirim" diyor. Hanımlar bu teklifi çok büyük bir coşkuyla karşıyorlar... Her türlü desteği vermeye hazır olduklarını da ekliyorlar. Slayt gösterisi. Uygar ve medeni ülkelerin yaptığı zulüm, "Bir damla kan, bir damla petrol" mantığıyla edilen katliamlar anlatılıyor slaytlarla. "Ve cesetler... Sokaklarda yatan, sulara yüzen, saf, masum cesetler. Kuşların, balıkların yediği cesetler. Körpecek yavruların cesetleri..." Burada uğultular yükseliyor salondan, ağlama sesleriyle birlikte. Tok sesli adam devam ediyor slaytları anlatmaya acılı bir edayla:

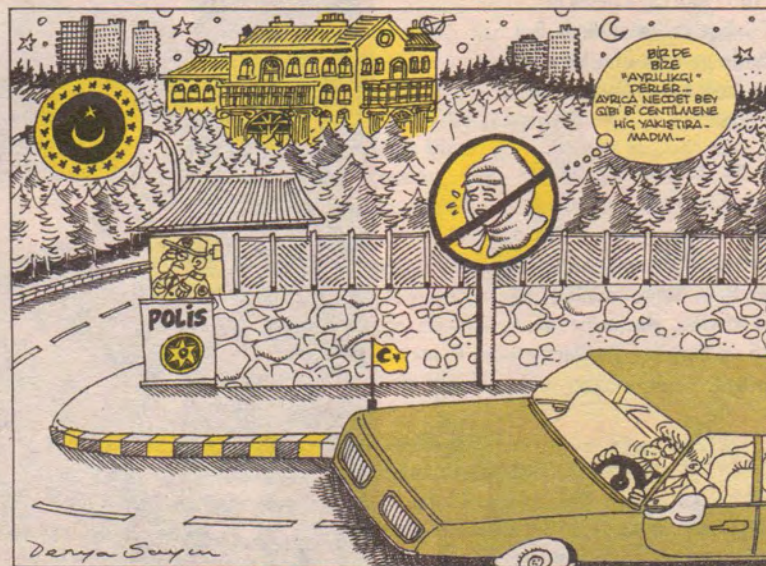
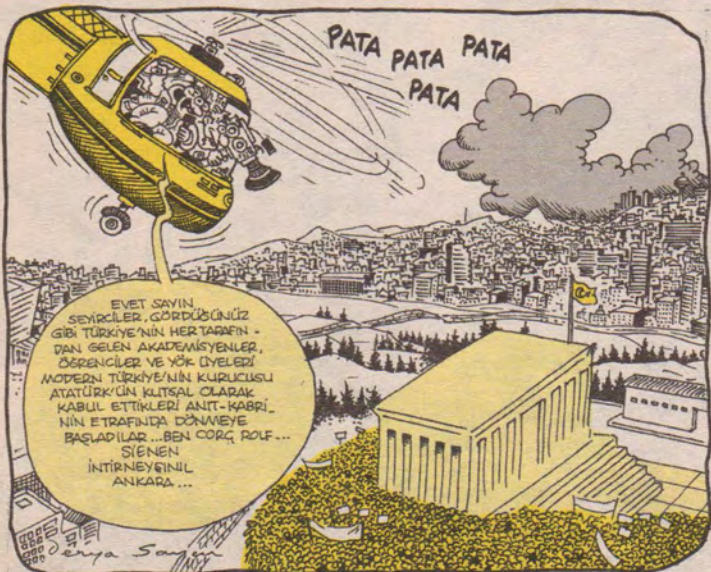
"Öyle bir katliam ki Bosna'daki. Bu yavrucağın artık koşmaya, gülmeye, ağlamaya gücü yetmeyecek. Kan kırmızı cesediyle insanda sevgi hissi uyandıran bu çocuğa kıyan el nasıl bir el olabilir? Hangimiz ciğer paresinin boğazı kesilmiş cesedini görmek ister? Bosna'da bebeler, Bosna'da babalar, anneler her sokakta, her bahçe-de birbirlerinin cesedini kucaklıyorlar. Camide, pazarda katledilenler. Ve kadınlar. Evladını, kocasını, ana-babasını yitiren, tecavüze uğrayan kadınlar. Onlar bizim kadınlarımız. Tecavüze uğrayanlar, onun kardeşi, benim kardeşim, senin kardeşin olabilir."

Burada yanan camiler, yıkılmış minareler, ağlayan duvarlar gösterilmeye başlanıyor. -Slayt gösterisi derin bir acıyla sona eriyor. Kadınlar başları önlerinde, sessizce dağılıyor... Halida Hanım ve yanındakiler vakıftan ayrılıyor.. Binbir eslenme ve dua arasında.

Devran dönüyor sonra. Bosna'da yeteri kadar insan öldüğünü düşünen dünya, nihayet duruma el koyuyor. Barış gelmiş gibi görünüyor ama giden on binlerce insanı, yıkılan evleri, sönen ocakları, dağ gibi umutları geri getirmek belki de yıllar alacak. Üzerinden on yıl geçti savaşın ama hala toplu mezarlar bulunuyor bazı yerlerde. Bosna içten içe kaniyor. Daha yaralar dinmeden Balkanlar'ın bağrında, bu defa ateş Irak'a, küçücük çocukların gözlerine düşüyor. Ezan sesleri, bomba seslerine karışıyor. Biz yine suskun, biz yine zulme ortak, öylece kalveriyoruz.

Ve devran dönüyor, ömür bitiyor, "Bilge Kral" Aliya İzzetbegoviç, son bilgelik mertebesine ulaşmış, Allah'ına kavuşuyor. Geride kahramanlıkla dolu bir hayat, öksüz bir Bosna, ve eli yüreğinde bir eş ve çocuklar bırakarak. Rahat uyu Bilge Kral, dünya durdukça, zulüm payidar olmayacak! Allah yolunda savaşmış, şehit düşenlere, "Ölümler" demeyin. Onlar diridirler... Siz bilmezsiniz!

Derya Sayın

Görül müştür!

Baader

Meinhof

Alman Baader-Meinhof örgütü, 1967 yılında kuruldu. Silahlı mücadeleyi savunan Marksist-Leninist bir mücadele biçimini benimsedi.

İlk eylemlerini 1970 yılında gerçekleştirdi. Bu bir anlamda RAF'ın yani Kızıl Ordu Fraksiyonu'nun da -Roten Armee Fraktion (RAF)- kuruluşu anlamına geldi.

Dünya çapında isimlerini duyurdular ilk eylemleri ise, - Vietnam kurtuluş savaşçılarıyla dayanışma amacıyla- Frankfurt'ta Amerikan 5. Ordu karargahının bombalanmasıydı.

Örgüte ismini veren Andreas Baader, 1967'de tutuklandı. 14 ay içeri-de kalan Baader'in hapis hayatı, örgütün diğer lideri, gazeteci Ulrike Meinhof ve iki arkadaşının kendisini kaçırmalarıyla son buldu.

İkili daha sonra arkadaşlarıyla birlikte gerilla eğitimi almak üzere Filistin'e geçti. Kızıl Ordu Fraksiyonu'na bu ikili kadar emek vermiş bir ismi Gudrun Ensslin için örgütün ruhu yakıştırmaları yapıldı.

Örgütün birçok üyesi o dönem cezaevlerine konuldu. RAF militanlarını tutuklu bulundukları hapis-hanede ziyaret edenlerin arasında Jean Paul Sartre da vardı.

O dönem halk desteğini de arkasına aldı... Alman gazetelerinden çok sayıda yazar, kendilerine destek verdi.

Ulrike Meinhof'un, 9 Mayıs 1976 tarihinde hükümlü bulunduğu Stammheim Cezaevi'ndeki hücresinde ölümüne bulduğu duyuruldu. Kısa süre sonra da aynı cezaevinde kalan Andreas Baader, Jan Carl Raspe ve Gudrun Ensslin'in...

RAF kadrolarının aradan zaman geçtikçe Alman derin devleti tarafından infaz edildiği ortaya çıktı.

Liderlerinin öldürülmesinden sonra dağılma sürecine giren örgüt, hala bir çok devletin kara listesinde. Yetmişli yılların başında Filistin'de gerilla eğitimi gören örgüt militanlarının, silahlı sol

gruplara eğitim verdikleri öne sürülüyor.

RAF, en son olarak 1993'te Weierstadt'ta siyasi mahkumlar için inşa edilen cezaevinin bombalanması eylemini üstlendi ve o günden bu yana varlığı bilinmiyor...

Ancak kendileriyle ilgili tartışmalar aradan yıllar geçse de sürüyor... Almanya'nın gündeminden düşmüyor... Tişörtleri, afişleri her yerde kapışılıyor.

RAF ile ilgili olarak bir sergi girişimi, geçen Haziran ayında Berlin'de fırtınalar koparmış, Bild gazetesi, "Terörün sergisi" manşetini atmıştı. yeniHarman'ın 32. sayısında bu tartışmalar geniş bir biçimde yer almış ve RAF tanıtılmıştı.

"Baader" de, geçen yıl Almanya ve İngiltere'de gösterime girmiş bir film. Şu anda da İstanbul'da Pera ve Moda sinemasında gösterimde... Filmde bir Türk oyuncu; Can Taylanlar da rol alıyor.

Baader'in Berlin'deki galasında, yönetmen Christopher Roth'un ısıklığını ve "Tarihi yanıltıyorsun" tepkisiyle karşılaştığını kaydetmekte fayda var.

Mihri Belli; Çanakkale Savaşı'nın başladığı 1915 yılında doğmuş, Kuvayı Milliye bir babanın oğlu. Anti emperyalist bir ailede büyüdü. Robert Koleji'ni bitirdi. Amerika'da Missouri Üniversitesi'nde iktisat okudu. New Orleans'ta 1938 yılında Amerika Komünist Partisi'ne katıldı. İkinci Dünya

Savaşı sırasında, Yunan iç savaşına, devrimci ordu saflarında binbaşı rütbesiyle çarpıştı. Türkiye sosyalist tarihine damgasını vurdu. Sayısız kez gözaltına alındı, tutuklandı, hapiste yattı. yeniHarman yazarı...

Eşi, Sevim Belli ise doktor, İsveç'te 10 yıl hekimlik yaptı ve emekli oldu. Aynı zamanda yazar ve çevirmen. Karl Marx ve Friedrich Engels'in eserlerini Türkçe'ye kazandırdı. Sol hareketin önde gelen kadın kahramanlarından. Sosyalist Devrim Partisi (SDP) yöneticisi.

Her ikisini de anlatmaya yeniHarman'ın sayfaları yetmez. Türkiye sosyalist tarihinin iki dev çınarı Mihri Belli ve Sevim Belli ile birlikte, İstiklal caddesindeki Pera Sineması'nda, "Baader" filmi izledik... Ardından da, fuayede RAF ve film üzerine bir mülakat yaptık...

Kutlu Esendemir

Baader:

Yönetmen: Christopher Roth, **Senaryo:** Christopher Roth, Moritz von Uslar, **Oyuncular:** Frank Giering, Loure Tonke, Vadim Glowna, Can Taylanlar, Jana Pallaske, Michael Sideris, Birge Schade **Yapım:** 2002, **Süre:** 114 dakika...

RAF, Almanya'nın n

Baader filmiyle geçmişe biraz geri döndük... Baader Meinhof sizin için ne çağırıyor?

Mihri Belli: Baader Meinhofcular Alman toplumunun içinde kurulu düzene karşı güçlü bir protesto akımı olduğunu kanıtladılar. 12 Mart ve 12 Eylül döneminde benim o çevreye yakın kimselerle temasım oldu. Mesela siyasi mahpuslarla dayanışma örgütüyle. Almanya'da Yeşiller bunlarla iyi geçinerek bir varlık gösterebildiler. Baader Meinhof hareketinin bir halk desteği var. Tecrit olmuş durumda değiller. Hapistekilerle Dayanışma Örgütü'nden bazıları, Yeşiller listesinden Alman Parlamentosu'na aday gösterildiler. Ve hatta Avrupa Parlamentosu'na girdiler.. Ve orada kurulu düzene karşı bir tutum içinde davrandılar. Yani Yeşiller, bunların içinden bazıları listelerine almakla seçimde şansları daha da yükselmiştir. Demek ki bir halk desteği vardı Baader Meinhof'un.

Baader Meinhof'u bu kadar güçlü ve unutulmaz kılan özelliği nedir?

M.B: Amerikan emperyalizmine karşı çıkışları ve son-raki eylemleri önemlidir. Baader Meinhof'un Filistinlilerle beraber bir uçak kaçırma olayları vardı.

1977 yılında Lufthansa uçağını Somali-Mogadişu'ya kaçırmışlardı...

Evet, başarısız oldu. Hepsini öldürüldü ama Filistin halkının yalnız olmadığını gösterdiler. Filistinlilerin mücadelesine gözü kara bir destek ortaya koydular ve bu direnişi Batı'dan da ölümü göze alabilecek kimselerin desteklediğini ispat ettiler. Bu bakımdan özellikle o uçak kaçırma eyleminden sonra bizim Türkiye'de çıkan Türk Solu gazetesinde bir makale yayınlandı. Bu makalede, Alman emekçileri için, "Bundan sonra hiç kimse Alman emekçisi için sosyal demokratlara oy vermekle, solcu olarak görevini yerine getirdi diyemez" denildi. Dolayısıyla Baader Meinhofcular Almanya'nın namusunu kurtarmışlardır. Onlar Almanya'da televizyon karşısında oturup da biralalarını içip, beyin yıkayıcı programlar seyrederek günlerini geçirmeyen başka kimseler bulunduğunu da kanıtlamışlardır. Bu yanılla meseleye bakmak gerekir. Bu şekilde bir yazı çıkmıştı Tük Solu dergisinde. Bizim bazı solcular dahi o yazıyı gerekli bulmamıştı. Ben-ce doğrudur. Terörizm zayıfın işidir. Yani halk desteği olmayan bir hareketin -ufak bir gurubun- kendisini duyurmak için şiddete başvurmastır. Kızıl Ordu Fraksiyonu'nun arkasında bir halk desteği vardı.

Peki terörle, devrimci şiddeti ayıran çizgi nedir?

M.B: Tabii, Amerika kalkıp da Irak'ı işgal edince, Yugoslavya'yı veya Afganistan'ı yerle bir edince o terör olmuyor! Şimdi bugün dünyada baş terörist Amerika'nın

başındakilerdir. Ve herhalde ona karşı direnen, küçük çapta, birçok yerde intihar eylemi koyan insanları terörist diye nitelendirmek, geri kalanı meşru savunma saymak ne derece doğru?

Filme dönersek... Nasıl buldunuz?

M.B: Film ustaca değil. Süreklilik yok. Seyirciyi de hazzırlamıyor dönemin Almanya'sına. Yani biraz reji tarafı acemice. Ama benim beklediğimden daha sağ bir film de değil. Daha önce bir film seyretilmiştim Baaderciler ile ilgili; hapis-hanedeki o ölümlerin hepsinin intihar yoluyla olduğunu anlatıyordu. Yalandı tabii. Öyle bir şey yoktu. O kadar tecrit durumu var ki orada! Baader gurubunun kaldığı mapushanede yatmış bir kimse vardı Almanya'da. O anlattı oradaki hapis-hane şartlarını; rezalet bir şey! Tutukluyu manen yıkmak için her şeyi yapıyorlar. Artık mapus duvarlarının boyasına kadar her şeyi kullanıyor rejim.

1967'de kurulan Baader Meinhof, nasıl bir ortamda Almanya'da doğdu?

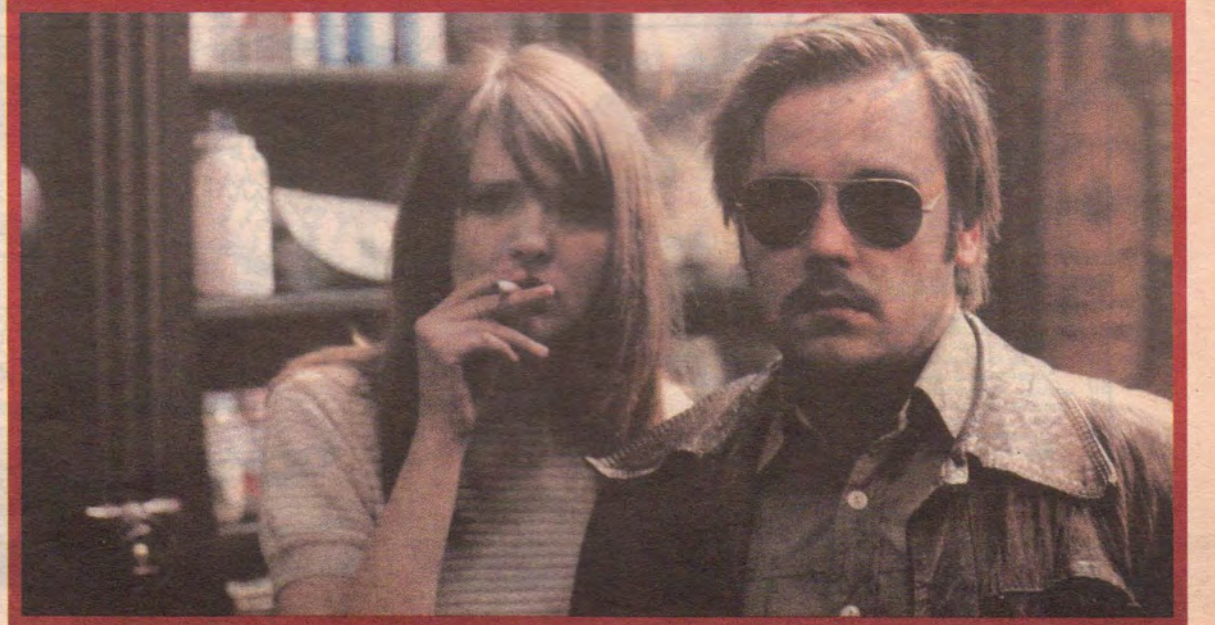
M.B: Görünüşe göre tüketim toplumu olma doğrultusunda büyük hızla ilerleme kaydeden bir Almanya'dan çıktı Baader Meinhof. Bu duruma ve Amerikan emperyalizmine karşı bir protestoydu. Dünyada saldırgan duruma geçmiş olan Amerikan emperyalizmini hedef alıyordu.

Dresdner Bankası'nın Yönetim Kurulu Başkanı Jürgen Ponto, Federal Alman İşverenler Sendikası Başkanı Hanns-Martin Schleyer gibi önemli isimleri kaçırp öldürmüşlerdi.

Evet... Bunlar, o dönem büyük işadamlarını kaçırdılar, esir aldılar ve sonra ölüme mahkum ettiler. Sisteme karşı bir mücadele yaptılar. Fakat tamamen kitle desteğinden yoksun bir hareket değildi. Olmadığı da şuradan belli ki; mesela Yeşiller bunlara yakın olan çevrelerle iyi geçinerek oy topladılar.

RAF'ın kaçırdığı işadamlarına yönelik infazları, Stammheim Cezaevi'nde Andreas Baader, Jan Carl Raspe ve Gudrun Ensslin'in, Alman derin devleti tarafından infaz edilmesinin ardından gelmişti. Avrupa medeniyetinin ortasında Almanya'nın böyle bir kanlı infaza girişmesi beklebilir miydi o dönem?

M.B: Tabii, canım. Bunlar insan hakları, kanun manun dinlemediler, bu gençleri yok ederken. Almanya'da Hitler yönetimi kurulmuştu. Herşey olur Almanya'da bu anlamda. Amerika'da linç yasası uygulamıştır uzun zaman. Herşey olur. Tutuklunun mahkemeye çıkana kadar, suçluluğu sabit olana kadar masumdur o. Bu lafta böyledir. Yani sistem kendini tehlikede gördü mü o zaman iş değişiyor, hukuk rafa kaldırılıyor. Ondan sonra

der ve Ulrike Meinhof yeni Harman'da...

namusunu kurtardı

yok etme yoluna gidiliyor, kanun manun dinlemeden. Bunlar da öyle oldu. Hepsini infaz ettiler. Yurtdışına çıktığınız dönemlerde RAF militanları ile görüşmeleriniz oldu mu?

M.B: Ben Kızıl Ordu'dan kimseyle görüşmedim. Fakat bu, "Hapishanelerle Dayanışma Örgütü"nde yer alan kimselerle tanıştım. Hatta bir defa evlerinde de kaldım. Bir de ayrıca Avrupa Parlamentosu'na seçilen bir tane kadın vardı. Meinhof'un yakını sayılıyordu. Onunla da hapishanede kalmıştı uzun süre. Meinhof'un kaldığı cezaevi şartlarını falan anlatmıştı bana. O kadarını tanırım yani. 68'ler hareketi vardı ya, o zaman mesela Daniel Cohn Bendit, Almanya'da çok popüler bir adamdı. Şimdi milletvekili, işadama... Fakat herkes onun gibi olmadı. İlk devrimci çizgilerini muhafaza edenler hala var. Onlar daha çok mahkumlarla dayanışma hareketi içinde bulunuyorlar ve tanıştığım kişiler iyimser kimselerdi. Yenilgi havasında değillerdi. Coşkularında hiçbir eksilme yoktu.

RAF'ın son eylemi 1993 oldu ve sesi o tarihten bu yana duyulmuyor. Aradan çok uzun yıllar geçse de örgütün unutulmama-

sını neye bağlıyorsunuz? Hala ülkelerinde de gündemdeler.

M.B: Bu ilgiyi gösterenler küreselleşme karşıtı olan hareketteki gençler. Yığinsal bir hareket ve gittikçe büyüyen yığınları topluyor. Yığinsal bir hareket ve legal bir hareket. Yani adam vurma falan yok. Dünya ölçüsünde olumlu bir şey. Ciddiye alınması gereken bir hareket. Yani herşey o dünyayı yönetenlerin istedikleri gibi olmuyor. Ne Batı'da oluyor, ne Afganistan'da oluyor, ne de Irak'ta oluyor! Olmuyor. Yani bir ülkeyi üstün teknolojiyle, en gelişmiş silahlarla işgal etmek başka şey, o ülke halkına boyun eğdirmek başka şey. O kolay iş değil. Onu beceremeyecekler. Son sözü gene halklar söyleyecek. Mesela bu direnişten, bu barış hareketinden yerleşmiş partiler var, -Mesela Komünist Partisi-. Bunlar zamanla sistemle bir uyumluluk sağlamışlar, işlemleri sıvrılı bir hareket haline dönüşmüş. Şimdi doğru- dan doğruya küreselleşmeye karşı çıkan -militan- ca karşı çıkan- bir hareket çıkıverdi birdenbire ortaya. Dağınık, ortak çizgisi yok deniyor ama mesela yalnız tek başına küreselleşmeye karşı olmak bile bir ideolojidir. Hiçbir yere varamaz, ideoloji yoksa deniyor. Ideolojisi "yok" değil, "var" demektir. Barış istiyor, emperyalist dünya- nın küreselleşme politikasına karşı çıkıyor. Bu ideoloji değil mi yani? Esas mesele o. Bu ilginin kökleri de buralarda.

Sevim Hanım, siz filmi nasıl değerlendiriyorsunuz? Filmin bir sahnesinde Filistin'e eğitime giden bayan RAF militanlarının üstsüz güneşlendiği görülüyordu...

Sevim Belli: Saygısız buldum ama filmin ne derece gerçekçi olduğu konusunda bir şey söyleyemem. Onun için insanların inanışlarına, günlük alışkanlıklarına saygı göstermek lazım. Bence filmde şu biraz anlaşılıyor: Baader Meinhof'un isyanı, sistem kadar sistem karşısında pısırp oturmuş insanlara karşı, düşmanları kadar dost saflardaki o ezilmişliği, o hakareti kabul eden insanlara karşı. Yılgınlığa karşı. Bu nokta çok önemli. E, çaresizler. Ben devrimci mücadeleyi bu şekilde anlıyorum tabii. Biraz fazla bireyseller, yani kitle- sel olmayan, paylaşmayan bir devrimcilik sönmeye mahkumdur zaten. Ama o rahatsızlıklarını anlıyorum. Yılgınlığa, susup oturmaya, o sistemin baskısı altında ezilmeye razı olan insanlara karşı, daha çok tepkili. Örnek olmak istiyorlar. Ben öyle görüyorum.

Kendilerine gösterilen ilgiyi neye bağlıyorsunuz?

S.B: Sistemin hâlâ aynı şekilde devam etmesine, emperyalizmin daha ezici, baskıcı ayrıca karşı tarafta konturpuan diyebileceğimiz gücün bir bütün olarak ortadan kalkması yol açtı. Bunun sonucunda Amerikan emperyalizmi tek egemen oldu yeryüzünde. Dayanılacak, hazmedilecek bir durum değil tabii. Onun için tepki olacaktır. Kuvvetli tepki göstermişlere ilgi olacaktır. İsterim ki tepki; daha çok olsun, ama maalesef yeteri kadar değil.

M.B: Bir de ilginç olan şey hapishanedekilerle dayanışma örgütünün içinde yer alanların büyük çoğunluğu kadın. Ve halktan insanlar. Mütevazı işlerde çalışıyorlar. Fakat ben Almanya'da onların evinde kalmıştım bir iki gece. Şimdi, duvarda Baader gurubunun yağlıboya resmi. Banka soyarken polisle çatışma sahnesi var. İlginç olan, büyük çoğunluk kadındı.

S.B: Bir noktaya denk geliyor tabii, kadın hareketinin klasik feminizmi aşır devrimci bir ivme aldığı dönemlere rastgeliyor. Tabii orada abartılı bir kadın profili var. Benim gibi biraz yadırgayanlar olabilir. Ama burada bunu normal kabul etmek lazım.

Filmde, "terörizm"e çok vurgu yapıldı. Terör ile şiddet arasındaki sınır nedir?

S.B: Dediğim gibi devrimci şiddet ancak örgütlü olan şiddettir. Burada bireysel şiddet daha egemen görünüyordu. Bir de halkın destekleyeceği şiddet. İzlediğimiz filmde Baader Meinhof'a

Alman kamuoyunun desteği yüzde 25 olarak yansıyor. Film öyle söylüyor, destekliyor. Tabii bu sisteme karşı duyulan tepkinin en aşağı yüzde 50 olduğunu gösteriyor. Ki, onun da yarısı bu yön- teme razı olabiliyor. Çünkü halklar böyle sağduyuyu inciten yöntemlere uzak duruyorlar biliyorsunuz. Demek ki; sisteme karşı çok tepki var o zamanki Alman toplumunda. Devrimci şiddetle terörizmin ayrımını soruyorsunuz; bir kere ben bugün kamuoyunda olsun, gerek genellikle empoze edilen anlamda olsun, terör tanımlamasına karşıyım tabii. Ezilen insanların başkaldırısı terör değildir. Silah da kullansa, bomba da kullansa hat- ta füze de kullansa ona terör diyemezsiniz. Terör Amerika'nın terörüdür. Biz eskiden buna bireysel terör derdik. Yani bireysel öfkelerini kabına sığdıramayan ve örgütün çıkarı ve genel politika- nın; örgütün ve devrimci mücadelenin genel çıkarıyla çok bağdaşmayan bireysel çıkışlar anlamında, "Bireysel terör" derdik. Şimdi bu artık genel- leşti. Birey, -kendi başına buyruk terörist- diye- lim demiyelim. Şiddet olaylarını şahsen çok tasvip etmiyorum. Çünkü sonu sonuna kendi kendini yaralayan bir yöntemdir. Çok kez tam hedefini de bulamaz.

Yurtdışına çıkıyorsunuz sık sık... Baader'in kök saldıği tüketim toplumuyla, bugünkü Avrupa toplumu arasında ne tür farklar gözlemliyorsunuz? Örneğin son olarak gittiğiniz Fransa'da...

S.B: Tüketim toplumu tabii devam ediyor. Hat- ta gittikçe sınıflararası mesafe açılıyor. Eskiden

Devamı arka sayfada →

Give them a ticket to an aeroplane!

Avrupa için öyle derdik; sınıflararası farklar bir hayli törpülenmiş ve ezilen sınıflarda az çok o farkı hazmetmeye çalışıyorlar gibi algılanırdı. Şimdi öyle değil; sınıflararası fark yükseliyor. Ve ayrıca Sovyetler'in ve sosyalist blokun dağılmasından sonra karşı tarafta bir tehdit oluşturan güç ortada kalmıca, burjuvazi her ülkede -İsveç'de bile- o zamana kadar tanınmış olan işçi sınıfının alnının teriyle, işçi sınıfı mücadelesiyle elde ettiği kazanımlar hepsi geriye çekiliyor. Bedava toplumsal hizmetler olsun, emeklilik olsun, çocuk yardımı olsun, işçilerin tatil hakkı olsun, çalışma saatleri olsun hepsi yavaş yavaş geri çekiliyor. Artık sosyal adaletten neredeyse söz edilme tarihe karışacak. Kapitalist toplum iyice baskısını artırdı.

Mesela Fransa'da geçen yıl, beyaz eşya tüketimi te-

paye vurmuşken, 10 bin dolayında yaşlı insan aşırı soğuklardan donarak hayatını kaybetti ve bu insanlara morglarda dahi sahip çıkan olmamıştı.

S.B: Tabii, dediğiniz doğru. Git-tikçe kamuya ayrılan masraflar azaltıldığı için mesela bir hastane-de bir doktor 60 saat çalışmak zorunda kalıyor. Beş doktorun yapacağı işi üç doktor yapıyor. Beş hemşirenin göreceği işi iki hemşire görüyor. Ve tabii, hizmet ona göre. Bu sözettiğiniz olayda da görüldü. Hazırlıklı de-ğiller. Tahsisat ayrılmıyor bu gibi işlere. Gerçi bu çok olağandışı bir olaydı. Ama gene de ölümlerin ailelerine haber verilmeden genel çukurlara atılması Fransa için yüz karası bir şey, tüketim toplumunun aynasıdır da.

Peki bu çelişkiler arttıkça siyasal şiddet hareketlerinin şu veya bu şekilde devam edebileceği söylenebilir mi?

S.B: Toplamlar çok değişti. Sol ideolojiler de çok değişti. Durmadan güler yüzlü sosyalizm, Avrupa sosyalizmi deniyor. Sol partiler de, komünist partiler de, en sol da; onların bile programlarında böyle ani çıkışlara pek yer yok. Onları mutlaka suçluyorlar. Ama bu nereye kadar gider? Tabii, Avrupa Türkiye'ye göre henüz bıçağın kemiğe dayandığı bir toplum değil. Herhalde bir süre daha böyle gidecektir. Ben yakında öyle büyük tepkiler beklemiyorum. Antiküresel hareketlerden umutluyum. ●

Mihri Belli
Tüyap Kitap Fuarı'nda
LeMan standında

İmza günü ve söyleşi:
Yazar Mihri Belli 31 Ekim Cuma günü saat: 15.00-19.00 arasında kitaplarını imzalayacak, okurlarıyla sohbet edecek.

Sevim Belli: Asmalı Konak'ı izledim

Türkiye'de herkes Asmalı Konak filmi ni konuşuyor. Siz izlediniz mi bu filmi?

M.B: Yok; izlemedim.

Ya TV'de dizi mi?

Yok yok... 400 sinemada birden gösteriliyormuş filmi. Bir matahmış gibi. Gazetelerde reklamı var. Güya herkes beğenmiş. "Ağlamaktan mahvolduk, sevindik mutlu sona" falan filan... Bir de birazcık bu işten anlayanların görüşünü sormuyorlar tabii.

Sevim hanım siz izlediniz mi?

S.B: Ben gördüm filmi. Müthiş bir organizasyon! İlk defa bütün Türkiye'de 400 sinemada birden gösterilen bir filmmiş. Çarşaf çarşaf reklamlar hergün gazetelerde. Ben de merak ettim, gidip göreyim dedim! Birinci bölüm bitinceye kadar "ne oluyoruz ya" şaşkınlığı içindeydim! Yalnız ben değil, çevremdeki insanlar, "Bu nedir Allah aşkına!" diye tepki veriyordu... Sonra sonra film biraz toparlanmaya başlıyor, güya düğüm çözülüyor! Bence amaç Avrupa ve Amerika piyasasına Türk filmlerini çıkarabilmek. Oysa alınlarının aklıyla bu piyasada takdir alan nice filmlerimiz var. Zaten filmin yarısından çoğu Amerika'da geçiyor ve İngilizce konuşuluyor. Artık içimiz dışımız Amerikanca oldu. Sanki çok marifetmiş gibi! Oysa dil konusunda ne kadar duyarlıyız değil mi?! Ondan sonra Türkiye'de biliyorsunuz bizim halkımız ağlamaya, başkalarına ağlayarak kendi içini soğutmaya meraklıdır. Baştan sona kadar gözyaşı! Çok büyük aşkımız! Adamın büyük açmazının karısının kendi elindeki silahtan çıkan kurşunla ölmüş olması, bunun azabı. Bu kaynayıp gidiyor.. Sanki o karısını o kadar sevmese aldırmayacak! "Allah hekese böyle aşk nasip etsin!" yorumları... O da bir yana, hele bir de ağalık modası çıktı. Ağa olmayanların yaşamı yansıtılmaya değmiyor... Ağalık düzenine bu kadar bağlılık, bu kadar özendirme... Amerikan filmlerinin şiddet ve seks furyası yetmiyor, bir de ağalık afyonu ile milleti uyutmak... Ve burnundan sürüklemek için... Asmalı Konak biliyorsunuz bir ağanın konağı. Ağa da karısını tedavi ettirmek üzere Amerika'ya gitti. Fakat konağın insanları o kadar bağlı ki ağalarına! Kapitalist ilişkilerin bu denli yaygın olduğu bir toplumda feodal ağa - kul ilişkisinin hala bu denli güçlü olmasını pek aklım almıyor.

Nasıl bir ilişkiler ağı var filmde?

S.B: Zaten Türkiye'de geçmiyor ki film. Bir konak var. Konağın günlük ilişkileri bir kültür biçimi olabiliirdi belki ama onları görmüyoruz. Ağam da ağam baştan aşağı. Ağaya tapan bir kalabalık. Zavallı, filmi yapan artistler de senaryo neyse ona göre ellerinden geleni yapmaya çalışmışlar bence. Anlayış kötü. Mesela ben Özcan Deniz'e kusur bulamam. Çünkü hüngür hüngür ağladı saatlerce. Bir şey diyemem, öyle yapması istenmiş, öyle yapmış. Sonra baş aktarist diye bir hanım tabii (Nurgül Yeşilçay). Sürekli komada yatar halde. Başka bir yerde okudum; bir doktor haklı olarak eleştiriyordu. O konuda fazla bir şey söylemeyeceğim ama tıp yönünden bir sürü olmayacak şeyler var. Yani olmaz böyle. Türk seyircisi de bundan hoşlanıyor diye savunma yapamazsınız. Demek ki; layığı budur diyeceksiniz en so-

nunda. Üzüldüm.. Öyle bir yer oldu ki; konu neydi bilmiyorum; çocuk çocuk gülmeye başladı seyirciler, "Bu da olur mu?" diye. Ağlamak için büyük aşk, çok büyük aşk... İlla ağa mı olmak lazım aşık olmak için.

Sizin nasıl dikkatinizi çekti, neden izleme ihtiyacı duyduunuz?

S.B: Bir sinema olayı. "Türkiyeli'yim, gidip görmem lazım" diye gittim. Yoksa bir şey bekleyerek değil. Ama çok şaşırdım! Reklamın, artık tüm yaşamımıza egemen olan reklamın gücü karşısında tüylerim diken diken oldu, ürktüm..

İzleyiciyi nasıl buldunuz?

S.B: Her yaş gurubundan vardı. Ben öğleden sonra matinesine gittim. Daha çok kadınlar ve genç kızlar. Her yaştan. Galiba benim kadar yaşlısı yoktu, bilmiyorum.

Bu vurdulu kırdılı, ağı televizyon dizileri son üç yıldır hayatımızda. Çok yoğun bir izleyici rakamlarına ulaşıyor. Ne var bunun altında? Seyirci ne arıyor, ne buluyor?

M.B: Gerçekliği yansıtıyor. O gerçek var. Böyle şeyler kalkmış değil, toplumda mevcut. Ama ağayı yakışıklı bir adam oynuyor. Eşini de güzel bir kadın oynuyor. Bir çeşit kurulu düzenin, birilerinin savunması. Fakat bu film vesilesiyle deniliyor ki; "Artık dünyaya açılıyor Türkiye sineması." Filmin yarısında İngilizce konuşuluyormuş. Yılmaz Güney'in "Yol" filmi Cannes Film Festivali'nde ödül almamış mıydı? Daha geçenlerde Bilge Ceylan'ın "Uzak", Cannes Film Festivali'nde ödül almadı mı?... Ödüller alan küçük memleketlerin filmlerini görüyoruz. Kendi dilleriyle konuşuyorlar. İngilizce konuşmak şart değil... İran sineması açılıyor dünyaya.

S.B: İran'dan kaç tane harika denebilecek film çıktı.

M.B: Çin sineması dünyaya açılıyor ve yeni bir hava getiriyorlar. Bu şekilde kalkıp da Türkiye'de vasat bir filmi -vasat da değil belki de kötü bir filmi- şu veya bu şekilde lanse etmek büyük ayıptır.

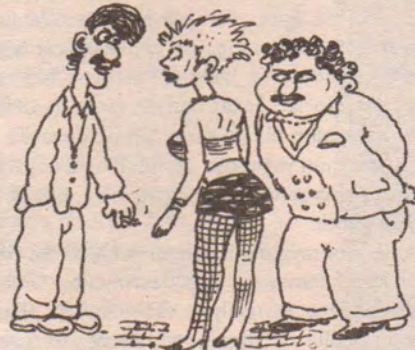
S.B: Sinema olayı olarak bir şey diyemezsiniz. Yani sinema olayı olarak yarından sonrası biraz toparlanıyor, hatta o bile biraz zayıf. Ama işte para harcanmış, Amerikalara gidilmiş. Amaç Türkiye'yi güya Batı seyircisine sunmak. Batı seyircisi ağayı ne yapacak Allah aşkına! Oraya bu yoldan gidilmez. Sanat gerekir. Sanat da caf caf değildir..

Balkanlar'dan Laleli'ye

Özgür Atak | ozguratak_yh@hotmail.com

Doğu Bloğunun yıkılmasıyla birlikte onlarca insan batının renkli merkezlerine doğru kanat açtılar. Büyük umutlarla başlayan yolculukların tek amacı vardı: Mümkün olduğunca kolay mümkün olduğunca fazla para kazanmak.

Bunun için onlarca yol denendi. Kimileri kendi ülkelerinde olmayan malları bavul ticareti denilen yöntemle memleketlerine götürüp sattılar. Kimileri yurtlarında ucuza üretilen düşük kaliteli malları burada sattı. Kimileri sosyalizm zamanında edindikleri yüksek eğitim ve diplomalarını pazarladılar. Kimileri ayda sadece iki yüz yada üç yüz dolara evlerde hizmetçilik yaptı. Fakat bazıları vardı ki bunlardan hiç birini denemek istemediler. Balkanların o dillere destan güzelleri daha kolay ve daha fazla para istediklerinden fuhuşu tercih ettiler. Gerek polis ifadelerinde gerekse yakalandıkları sırada, altlarından girip üstlerinden çıkan habercilere yarım yama-

lak Türkçeleriyle söyledikleri hep aynı: "Paraya ihtiyacımız var."

Nataşa devri

Beyazıt'tan Aksaray'a kadar uzanan şeritte bavul ticareti arasına sıkışan boyalı yüzler bu işin kısa sürede nasıl bir sektöre dönüştüğünü gözler önüne se-

riyor. Havalı Banu'nun, Boyalı Duygu'nun yerini Kollega ve Nataşa alıyordu. Kadın pazarlayanlarsa (pezevenkler) bu pazarın seyrini sadece izleyemezlerdi tabii ki. Yabancı kadın işine yönelen çok sayıda aracı, yerli fahişelerden vazgeçiyordu. Aracılarla çalışanlar olsun yalnız çalışanlar olsun, hepsi büyük paralar istiyorlardı. Bütün bu nedenlerden dolayı, bir ara yerli hayat kadınları tarafından saldırılara maruz kalan ve her fırsatta tacize uğrayan bu kadınlar Türk erkekleri tarafından el üstünde tutuluyordu. Rus Kızına gönül kaptırmayan bir kenar mahalle delikanlısı kalmamıştı. Üstelik pahalı olmasına karşın "pazarlık yapma şansı yakalamaları ve genellevlerin o miskin havasından kurtulmuş" olmaları nedeniyle de pek keyifliydi. Artık bavul ticaretiyle hareketlenen Laleli/Aksaray ekonomisi, peş peşe açılan gece kulüpleriyle ve bu mekanların yeni çalışanları sayesinde artan müşteri nedeniyle de tavan yapıyordu.

Bir süre sonra bu pazar öylesine karlı bir hal almaya başladı ki artık mevcut kadın sayısı talebi karşılayamaz oldu ve yenilerinin de bu kervana katılması gündeme geldi. Fuhuş sırasında yakalananların sınır dışı edildikten sonra bir süre için ülkelerine dönüp,

oradaki genç arkadaşlarına işlerin, yakalanıp sınır dışı edilmek dışında ne kadar iyi gittiğini anlatmalarıyla bu arz talep sorunu da çözülmüş oluyordu. Fakat bazı insan tacirleri bununla da yetinmeyip bizzat, köle pazarlarından köle seçer gibi kendileri seçmek istediler ve ticaret tam anlamıyla yapılar hale geldi.

"Piyasanın" rengi değişiyor hastalıklar artıyor

Başlarda Laleli'de görülen bu iş Taksim'e ve daha "elit" müşterilere hizmet veren pazarlamacıların mekanı Osmanbey, Nişantaşı bölgesine taşındı. Basit bir gözlemlerle artık İstanbul'un en umulmadık mekanlarında bile bu insanlara rastlandığı ve sayılarının ne kadar arttığı öğrenilebilir. İlgili çekici kıyafetleri ve güzellikleriyle topluluk içinde rahatça fark edilen bu insanlar her geçen gün daha da kalıcılaşıyorlar. AIDS'in karabasan gibi insanların rüyalarına girdiği yıllar yine Balkanlar'dan gelen bu akınlı aynı yıllardı. Diğer onlarca zührevi hastalık yine bu yıllarda fazlasıyla arttı. Yabancılar masası ve asayiş özellikle Aksaray'da her gün onlarca otel ve gece kulübü baskını düzenliyor, onlarca hatta yüzlerce hayat ka-

Leyla Zana ve DEP Davası

Bir Fransız hukukçunun DGM gözlemleri

Raffi A. Hermonn

Paris- 25 Ekim Cumartesi günü, Paris'teki Institut Kurde de Paris'de -Paris Kürt Enstitüsü- İnsan Hakları Ligatorası Uluslararası Federasyonu'nun Türkiye Dosyaları'nın özel görevlisi, Avukat Elsa Le Penec'in bilgilendirme toplantısı vardı.

Leyla Zana ve diğer dört DEP milletvekilinin davası ve Türkiye'de insan hakları ihlallerine hedef olmuş insanların, yasal mercilerle olan sorunlarını incelemek amacıyla gittiği Türkiye'den dönen Avukat Elsa Le Penec, Fransız ve Türkiyelilerden oluşan bir dinleyici kitlesine, izlenimlerini aktardı.

Ankara 1 numaralı DGM, 17 Ekim'de, Kürt milletvekillerinin serbest bırakılmasını -kendi deyimiyle- "bir kez daha" reddetmiş ve davayı 21 Kasım'a ertelemişti.

Leyla Zana, Orhan Doğan, Hatip Dicle, ve Selim Sadak'ın, 8. cisi olan bu celseye, Avrupa ve Türkiye'den parlamenterler, diplomatlar, Türkiye ve Avrupa'dan, insan hakları savunucularının gelmeleri, Le Penec'e göre "dikkat çekici"ydi. Kayda geçen diğer bir nokta da; Türkiye basınının, davaya, ilk kez bu kadar geniş yer ayırmasıydı, ancak ne var ki bu konu hemen gündemden düşmüş, köşe yazarlarının yaptıkları değerlendirmeleri, birkaçı hariç, değışmemişti. Elsa Le Penec,

"Avrupa'ya uyum göstermeye başladığını iddia eden Türkiye'de" mahkemelerde görüldüğü açık ve sarıh hukuki uyumsuzluklar, yargı bağımsızlığını, gün gibi aşikâr, zedeleyen izlenimi veren uygulamaları ve hele savcı ile avukatların çalışma koşullarındaki eşitsizlikleri örnekler vererek, şaşkınlığını gizleyemiyordu. "Önce, hâkimin yeniden açılmış muhakeme sürecinde, yargılananlara hitap şekli çok önemli, zirâ mahkeme sonuçlanana dek 'hükümlü' değil 'sanık' vardır. Oysa Zana ve arkadaşlarına 'hükümlü' denildiğine tanık olduk" diyordu. Penec şöyle devam etti:

"Sonra, kahve molası ve çalışma aralarında, savcının, hâkim ve yardımcılarıyla aynı odaya kapanmaları, Avrupa'nın bugünkü hukuk sistemi ve kurallarına göre tamamen zıtlık teşkil etmektedir. Bir kez, kapı açık unutulduğunda, savcının, hâkimlerle oturup sohbet ettiğini ve birbirleriyle istişârelerde bulundukları görüldü.

yordu. 'Biçimsel konu' olarak algılsa da, bunun 'özü yansıtan biçim' olduğunu görmek gerekiyor. Bu süreçte avukat, yargıç, hâkim ve savcılar ayrı odalarda, dinlenmeleri gerekir. Zirâ onların, birbirlerinden etkilenmemeleri için, gereken asgâri koşulların, yaratılmış olması kaçınılmazdır artık."

Le Penec'in ilginç bir gözlemi daha vardı. Bunu da şöyle aktarıyordu:

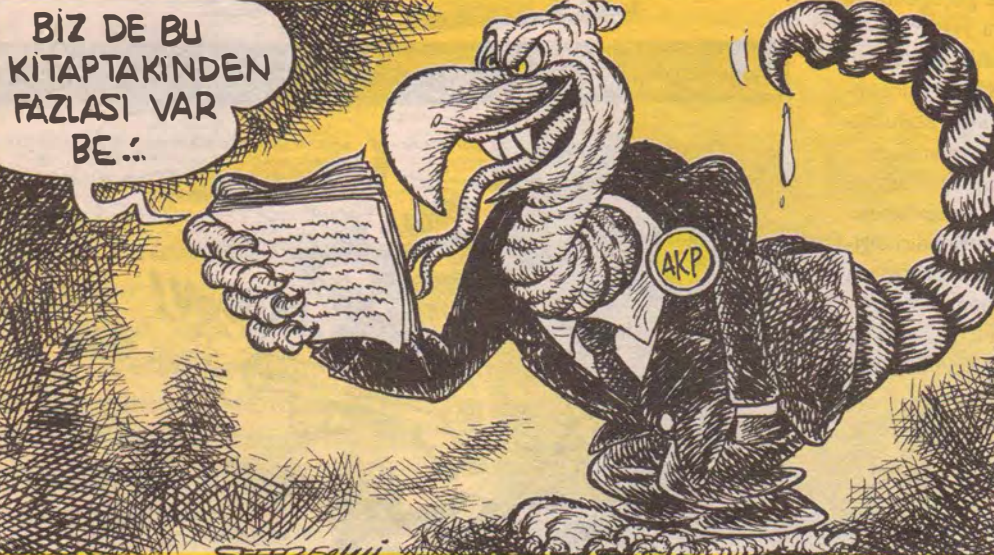
"Mahkeme'de avukatın oturduğu yerin, savcının işgâl ettiği yerden çok aşağı bir yerde oturmasının ne kadar 'biçimsel' olarak telakki edilse de, aslında mevcut yargı sisteminin savunmaya nasıl ve ne kadar bir değer verdiğinin göstergesidir.

Mahkeme ortamını ayrıntılı anlatımıyla, fotoğraflarını çekercesine, sergileyen FIDH'in Türkiye Dosyaları'nın özel görevlisi, mahkemenin genel gidişatı üzerine şu gözlemleri sundu: "Türk Mahkemesi, celse süresince, savunma avukatlarının, içinde 'karşı sorgu' ve 'tanık dinlenimi' olmak üzere, tüm başvuruları reddetmekle yetindi. Leyla Zana'nın cezaevinde bulunmasına yol açan '1991 Ekim ayında, Suriye'nin Bekaa Vadisi'ne gidip, Öcalan'dan direktif aldığı!' suçlamasının, yanlış ve zaten teknik olarak da imkânsız olduğunu kantlamak isteyen savunmanın, önerileri mahkeme tarafından dinlenmeden reddediliyordu. Sanık avukatları, 'Leyla Zana, Ekim 1991'de, seçim kampanyalarının göbeğinde ve devletin gözleri de projektör gibi üzerindeydi. Onun nerede, nasıl, ne zaman ve kimlerle olduğu, dakika dakikasına resmi mercilere rapor ediliyordu' dedikten sonra 'bunların Valilik ve İçişleri Bakanlığından saptanması'nı tâlep ediyorlardı ve bu reddediliyordu. Cumhuriyet Savcısı, Dilâver Kahveci, 'önerilen bu saptamaların, davanın özünü hiç bir şekilde etkileyemeyeceğini' söylüyor, mahkeme de kararını değiştirmiyordu." Yine Bayan Le Penec, sanık avukatlarından Hasip Kaplan'ın "DGM'lerin anayasa dışılıkları'ndan söz ederek, "Türkiye'nin de bilhassa ve bizzatihi imzaladığı uluslararası konvansiyonlara ters düşen şekilde kurulmuş, savunmaya gereken değeri vermeyen, DGM'lerin, kapatılması gerektiğini ve davanın bu mahkemelerde yargılanamayacağını beyan ettiğini" sözlerine ekledi.

Sefer Selvi

AKP'nin üyelerine dağıttığı "Siyasette Yeni Ufuklar" kitabında "başarının sırrı ısrarlı olmaktan geçer" diye yazıyor.. Bir başka başarı tüyosu da kertenkele kadar hızlı, akbaba kadar sabırlı ve kutup ayısı kadar azimli olmakmış...

Canlı Kalkan Hareketinin kitabını yazdılar

Cesetlere, bebelere söz verdim...

Eylül İşcan ve Cihan Keşkek, Amerika'nın Irak'a saldırıya hazırlandığı günlerde, Canlı Kalkan Hareketi ile birlikte Bağdat'a gittiler ve istilanın başladığı günlerde Bağdat'taydılar. İstanbul Gençlik Derneği'nden Eylül ile Grup Yorum'dan Cihan, altmışsekiz gün süren konukluklarını "Bağdat'da 68 Gün" isimli kitaplarında topladılar. Tavır Yayınları'ndan çıkarılan kitap 176 sayfa. Aşağıdaki röportajı yeniHarman'dan Timur Danış, Eylül ve Cihan ile kitaplarını yazdıkları dönemde yaptı

Irak'ta, Amerikan istilasının televizyon ekranlarına yansımayan korkunç bir yüzü var. Sizin gördüğünüz en korkunç istila simgesi neydi?

Cihan Keşkek: 13 Nisan'da, Bağdat'dan ayrılmadan birgün önce yanımızdaki dört büyük çanta dolusu tıbbi malzemeyi Saddam Çocuk Hastahanesi'ne bırakmaya gittik. Hastahanesinin girişinde yakınlarını kaybeden Iraklılar bize bir konteynırı işaret ettiler. Oraya doğru yöneldik, yerlerde kan izleri vardı. Açıkta ceset torbaları vardı. Konteynırın içine baktık; onlarca ölü beden, üst üste yığılmış, atılmış, yanmış, bombalarla parçalanmış, bir tanesinin dizden alt tarafı kopmuş, aynı beden parçası değil, başka bir bedene ait... Müthiş bir koku vardı. Çeşitli bölgelerden gelen cesetlerdi bunlar. Bir pervane "soğutma" yapıyordu. Oradan ayrıldık. Sonra tekrar geri döndük, insanların yüzlerine bakma ihtiyacı duyduk. Büyük bir ihtimalle sahipleri gelip tanısin diye bekletiliyordu.

Hastahanesinin önünde tanklar vardı. Bu çok çarpıcı bir andı. TIR'ın içindeki insanları öldüren aynı askerler onların cesetlerini koruyorlardı! Sorduğunuzda güvenlik için beklediklerini söylüyorlardı. Askerlerle tartıştık.

Eylül İşcan: Hastahane doktorlar sağa sola koşuşturuyorlardı, acayip yorgundular. İlaçları aldılar ve memnun oldular ama bize yalvarırcasına, "Burada insanlar susuzluktan ölüyor" dediler. Su yoktu. Bir yandan da Amerikalılar'ın bu söylediklerini duymamasını istiyorlardı. Kapıda bekleyen Amerikalı askerlerin baskısı varmış. Hastahane gelen ilaç ve su yardımlarına el konduğunu söylüyorlardı. Gördüklerimiz çok acıydı, yaralıları yerlerde yatıyordu. Çaresizliği gördük.

Bu arada biz taksiye yönelmiştik; Amerikalı barış gönüllüsü Feyt'in TIR'a doğru gittiğini gördüm, peşinden gittim. Feyt inanılmaz derecede kötü kokan TIR'ın konteynırına girmiş, insanlarla konuşuyor, hüngür hüngür ağlıyordu, "Kusura bakmayın, ben de Amerikalı'yım, bundan utanç duyuyorum" diyordu.

Çok çeşitli insanlarla karşılaşmış olmalısınız?

Eylül: Evet. Bizi çok rahatsız eden şöyle bir şey de oldu; "Size para verilmiş, biz nasıl alacağız" diye soranlar da oldu. Bizim Irak hükümetinden para aldığımızı düşünüyorlardı. Böyle tiplere sinirleniyorduk. Biz Irak'a bişey almaya değil vermeye gittik. Sonra bu insanlar yok oldular zaten. Elbette bu insanlar Türkiye'den birlikte geldiğimiz insanlar değildi. Medya için gelen insanlar vardı. Bu da üzücüydü. Kendi ismini duyurup, iş başa düşünce kaybolanlar vardı. Bunlar bizi etkilemedi. Biz baştan sona kadar Canlı Kalkan ismini kullandık.

Bir çok insan geri dönüyordu. Bu dönüşler sizi nasıl etkiledi?

Eylül: Bazı insanlar, sınır dışı edilmelerden dolayı bizim de başımıza ilerde kötü şeyler gelebileceğinden şüphe duydu. Hatta bunu bahane edip dönen insanlar da oldu. Biz gidenlere üzüldük ama bu bizi etkilemedi. Bizim kimin neden sınır dışı edildiğini bilme imkanımız yoktu.

Cihan: Canlı Kalkan Hareketini başlatan insanlar daha sonra bu ismin arkasında duramadılar. Biz giderken "illa da kendimizi zincirleyeceğiz" diye düşünmüyorduk. Bir yerde çalışmak, yardım etmek düşüncesindeydik.

Yağma ve hırsızlık olaylarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Eylül: Bağdat'ın merkezinden, taksi ile hastahaneye giderken gördük, Amerikan askeri, marketin camını indiriyordu, yanında getirdikleri gruba girme izni veriyordu. Bu görüntüden de müthiş mutluluk duyuyorlardı. Kahkahalarla gülüyorlardı. Film gibi izliyorlardı.

Cihan: Amerikan askeri dükkanın camını kırıp insanlara gelip istediğinizi alın diyordu. Ertesi gün de oraya güvenlik noktası koyuyorlar, şehrin güvenliğini alıyoruz diye açıklama yapıyorlardı. Bu arada insanların toplu olarak yaptıkları bir soygun talan yoktu. Basra'dan Bağdat'a gelen küçük, arabalı gruplar, ellerinde tüfeklerle gelip soygun yapıyorlardı.

Televizyondan Filistin Oteli'nin içinde insanların işgalci Amerikan askerlerine hakaret ettiklerini gördük.

Eylül: Onlar arkadaşlarımızdı, "İnsan Kalkan"ı grubundandı onlar. Cumhuriyet Muhafızlarının sayısı burada çok abartılmış. O kadar da fazla değillerdi. Bu savaşı götüren halktı. Komşularımız bize bundan sonra farklı taktikler geliştirerek karşı duracağız diyorlardı. Bu arada buraya doğru yola çıkana kadar hala daha silah sesleri duyuluyordu. Top sesleri bile duyuyorduk. Son bizim yola çıkacağımız gün otelin köşesinde çatışma oldu, Iraklı sekiz kişi öldürüldü.

Canlı bombalar?

Eylül: Iraklılar, Suriyeliler, Ürdünlüler, mücahitler, fedailer vardı. Telefon kulübesinin orda bir mücahitle tanıştık. Burada mücahitler ve canlı kalkanlar sıra ile ailelerini arıyorlardı. O insanlar, biz buraya Saddam için gelmedik özgürlüğü ve bağımsızlığı elinden alınacak bir toprağı savunmak, Amerika'ya karşı savaşmak için geldik diyorlardı. O insanlar cephede savaştilar. Burada üç feda eylemi duyulmuş. Oysa ki 100'lerce insan kendini feda etti. Amerikan tanklarını imha ettiler.

Cihan: Geldiğimiz güne kadar silahlı eylemler ve feda eylemleri, protesto eylemleri sürüyordu.

Canlı Kalkan Hareketi başarıya ulaştı mı?

Eylül: Savaşı durduramadı ama uluslararası dayanışma ve kardeşliğin sağlanması açısından başarıdır. Biz bir dayanışma ağı kurduk. Şu anda tüm Canlı Kalkanlar dünyanın her yerinde yaşadıklarını anlatıyorlar. Haziran'da Dünya Sosyal Forumuna, bu hareketi taşıyacağız. Canlı Kalkanlar kitabı çıkacak.

Son olarak ne eklemek istersiniz?

Eylül: Cesetlere, bebelere söz verdim...

Cihan: Eskidan "Ya allah bismillah, allah-u ekber" sloganına tepki duyardım. Bu sloganın Bağdat'ta söyleniş şekline ise artık sempati duyuyorum.

Sizi yürekli davranışınızdan dolayı kutlarız. Bize yaşadıklarınızı anlattığınız için de teşekkür ederiz.

Microsoft ve Linux'un "güvenilirlik" savaşı

Elbette MS Windows kullanıcıları ve veya bir biçimde Windows üreticisi satıcısı ya da Windows'a yatırım yapanlar; Windows'un en popüler yazılım olması nedeni ile hedef seçildiğini ve o nedenle tüm virüs yazarlarının Windows'a yöneldiğini ve dahi Windows için bir kurtçuk (worm) ya da bir virüs yazdıklarında ünlü olduklarını iddia ediyorlar. Ya da başka bir deyişle ünlü olmak için Windows için virüs, kurtçuk yazdıklarını iddia ediyorlar. Diyelim ki gerçek!!

Elbette kimi virüs yazıcıları için bir çıkış olabilir ancak açık kaynak kodlu bir yazılım/işletim sistemi için bir virüs üretmek biraz fazla teknik bilgi istemektedir. Zaten hazır yanlış (bug) paketleri ile piyasaya sürülen! Windows için virüs yazması pek de zor olmasa gerek. <http://www.olympus.org> sitede bakınız ne çok MS Windows açığı ve yamaları verilmekte.

Linux daha mı güvenli?

Bilişim editörlerinden birinin iddiasına göre Linux MS Windows'tan daha güvenli değilmiş, ancak yaygın olmadığı için virüs üretimi yapmaya gerek duyulmuyormuş. Bunlarda gerçek payı olabilir elbette. Ancak mesele Linux'un MS Windows kadar yaygın olmamasından kaynaklanmıyor, kullanıcısının da geliştiricisinin de uzman olmasından kaynaklanıyor. <http://www.fazlamesai.net> de bu konuda Windows geliştiricileri: "Bizce Linux daha güvenli!" başlıklı bir yazı vardı, okumanızı tavsiye ederim. Linux Açık Kaynak Kodlu bir yazılım olması nedeni ile her an kullanıcısı tarafından geliştirilebilir. Ticari değildir, bilimin evrenselliği ilkesine göre evrensel bir geliştirici ekibi tarafından gün be gün destek görmektedir. Değişik platformlarda çalışan değişkenleri yazıldı, deniyor, test ediliyor, kısaca Linux için virüs yazmak öncelikle konuya çekirdeğe (Kernel) hakim olmak ve kod yazabilecek kadar da bilgi sahibi olmayı gerektirdiği gibi, Linux için çalışan gönüllü ordusunun bu tip kaygıları yoktur, boşa harcanacak zamanları yoktur. Virüs yazarlarının da tıpkı Microsoft gibi kaygıları ticari, işte o

neden ile nerede ise tüm virüs yazarları MS Windows üzerine koşuyorlar ki ardından Anti-Virüs Yazılımlarını (AVP) çıkarıp para kazansınlar.. Maazallah eğer MS Windows olmasa Norton AntiVirüs'den tutun ki; Mac-Cafee ve F-Secure gibi popüler bir çok AVP kime ne zaman satış yapacak..

Devletin kendi kalesine golü

MS Windows bir defa geçekten tekerci; "Dilediğim servisi açarım dilediğimi kaparım, istediğim aracı desteklerim desteklemem, hatta canım sıkıldı, yoruldu ya da bir mühendisim çok para istedi, işten attım o neden ile Java desteği vermeyeceğim" diyebilir veya, "Efendim Zoltrix donanımları desteklemeyeceğim" diyebilir, ya da güvenlik için hiçbir araç geliştirmeyeceğim, Symantec ile anlaşın, paketleri oradan alın!?!?" Pazar bu, kapitalist bir pazar kurbanları ise kullanıcıları ve kimse de bir şey yapmasın? Üstelikte hani rekabet yasası?

Denek olmak

Evlerde insanlar Microsoft'a denek olmaktan kurtulmaları. Dikkat ettim ki ev kullanıcılarının ve kamu kullanıcılarının çoğu oldukça bilinçsiz.. Microsoft'un en yeni ürününe binlerce dolar vererek kendilerini denek yapıyorlar, benim bildiğim denekler genelde deney süresince ücret alırlar ya da bilim yararına gönüllü yaparlar, bu işlem ne ücret alınarak, ne de bilim yararına yapılan bir işlem. Unutmamalıyız ki; Microsoft ticari bir ürün ve ticari üründe öncelikle rekabet yasası çalışmalı, ürün bir biçimde sorun içeriyorsa o zaman değiştirilmeli, geri verilmeli yani bir şekilde tüketici/kullanıcı korunmalı değil midir?!?!? Medyada ve internet üzerinde sürekli Linux'u karalar bir tutum izlenmekte ve akademik anlamda tutarlı olmayacak, hatta ispat edilemez iddialar öne sürülmektedir. Bugün açık kaynak kodlu ücretsiz, geliştirilebilir, güvenli, kararlı bir çekirdeğe sahip bir yazılım kullanılacak ve Internetin varoluş kaynağı UNIX'lere az da olsa aşına olmak isteyen insanları MS Windows dışındaki bir platforma destek vermeyecek donanım ile ceza-

landırmak niye? Bugün iddia edildiği gibi Linux kullanıcıları az olduğu için güvenli gibi gözükmemekte, bir çok donanım destek veremediği asılsızdır. Linux kullanıcıları oldukça yaygın ve yayılmaya da devam etmekte, kullanıcıları ve elbette ki geliştirici grupları profesyonel ve gönüllü yani inanmışlıklarını ortaya koymuşlar, elbette virüs yazmak için uğraşmazlar. Ancak MS Windows virüsleri yazan grup yada kişilerin de genel olarak pek hadleri olamıyor Linux için virüs yazmak. Ayrıca açık kaynak kodlu yazılımlarla uğraşmak/çalışmak bir tür yaşam biçimidir. Daha akademik temelli, daha ticari kaygıları olmayan bir kesim tarafından gönüllülük adına ya da bilimin evrenselliği adına geliştirilmektedir.

Korkutulanlar

Çıkış noktası hedefleri hepsi farklı, ancak rakip oldukları gerçek, biri sermayenin malzemesi diğeri ise akademianın malzemesi. Değerlendirme kurulu da kullanıcıları elbette. Kullanıcı tarafından baktığında korkutulduklar. Linux'un uğraşamaz kullanılamaz olduğu gibi bir yanlış kanı oluştu. Elbette çekirdek derleme konularında sıradan bir kullanıcının birşeyler yapabilmesi için süreç gerekli, ancak sıradan bir kullanıcının da çekirdek derlemesi gerekmiyor. Çalışmalarına cevap verebilecek arayüzlerin tamamı kendisine sunulmakta zaten. İleri düzeyde bir işlem yapabilme yetisi kazanmak da tamamen kendi tercihi bağlıdır.

Bilişim Haberler

Microsoft Exchange güvenlik açığı

Exchange 5.5'de, Internet Mail servisindeki bir açık kimlik tanımlaması yapılmamış bir saldırganın SMTP portuna (elektronik posta) bağlanarak özel bir istekle Internet Mail servisini veya sunucuyu çökertebilmesine izin veriyor. Exchange 2000'deki açık ise aynı şekilde servis kullanımı engelleme saldırısı ile sonuçlanıyor fakat ek olarak hafıza taşması sonucunda kod çalıştırmakta mümkün oluyor. **Çözüm:** Microsoft'un sitesinden yama yapılması.

Exchange 5.5 Outlook Web Erişimi XSS güvenlik açığı

Outlook Web Erişimindeki (OWA) XSS (çapraz site betik çalıştırma) açığı OWA'nın yeni mesaj yazma formundaki HTML kodlamada hata yapmasından kaynaklanıyor. Bir saldırgan bu açıktan yararlanarak kullanıcıya betik (script) çalıştırabiliyor. Betik (Script) kullanıcının hakları ile çalışıyor. **Çözüm:** Microsoft'un sitesinden yama yapılması.

Messenger servisi arabellek taşması açığı

Güvenlik açığı Messenger servisinin mesaj uzunluğunu doğru olarak kontrol etmemesinden kaynaklanıyor. Bir saldırgan bu açıktan yararlanarak etkilenen sistemde Local System hakları ile kod çalıştırabiliyor veya Messenger servisini çökertebiliyor. **Çözüm:** Microsoft'un sitesinden yama yapılması.

Bir yalnızlık aleti olarak bilgisayar ve Chat aşkları...

Sebla Koçan | sebla@leman.com.tr

Üçüncü bir dil üzerinden aşk!

Bazen sırf vakit öldürmek için, bazen sadece anlık bir yalnızlığı paylaşmak için, bazense ufak bir eğlence yaşamak için, çoğu insan bilgisayar başında geçiriyor zamanını. İnternet sayesinde binlerce insanla tanışmak, geyiklemek, dertleşmek hatta aşık olmak bile mümkün. Kalabalıklara karışmayı istemeden bir oyun arkadaşı bulmanın en kolay yolu bu olsa gerek. Atila Atalay kitabına da ismini veren öyküsü "Yalnızlık Aletleri"nde bunu anlatır. Ona göre telefonlar, bilgisayarlar birer yalnızlık aletidir.

23 yaşındaki Ece, "dünyanın bir yerinde benim gibi düşünen, konuşan, hisseden birileri olmalı" diye kullandığı ICQ sayesinde tanıştığı biriyle yaşadığı inanılmaz aşkı anlattı:

Bir gün tutup, kendini çok yalnız hissettiğin bir anda ICQ'ya giriyorsun, bir süre yakın bir arkadaş ediniyorsun... Bunu yapma amacın neydi?

Aslında kendim gibi "delileri" bu şekilde bulup arkadaşlık kurmak istiyordum. Kendimi bir yere bağlı hissetmek istiyordum, tek başına olmadığımı görmek, bir çeşit antlaşma yapmak.. Bir çok insan bir sevgili edinmek için chat yapıyor, benim niyetim kesinlikle bu değildi. Bunu yaptığım zaman bir sevgilim zaten vardı, çok da mutluydum onunla.

Sevgilinin ICQ'da yakın bir sanal arkadaşın olduğundan haberi var mıydı?

Hayır, yoktu. Olmadı da. Zaten yeterince kışkanç biriydi. ICQ sayesinde tanıştığım insan, benimle aynı cümleleri kuruyordu. İstedikim şey aslında, kimsenin varlığından tamamen haberdar olmayacağı bir "oyun arkadaşlığı" idi. Bunun kafamda anlamı bu şekilde netti. Biz gerçekten de bize özel bir dille, üçüncü bir kişinin anlayamayacağı bir dille konuşmaya başladık. 3 ay sonra, yüz yüze tanışmaya karar verdik. Herşey çok güzeldi. Günlük yaşamlarımızdan, ne iş yaptığımızdan bihaberiz ama birbirimizin hayallerini, geçmişini paylaşıyoruz. Çok özel bir dostluktu.

Bir sevgilin varken, kendini yalnız hissettiğin bir zamanda gizli bir "oyun arkadaşı" ediniyorsun. Peki, ona aşık olma ihtimalin seni telaşlandırmadı mı?

Şöyle düşündüm: Eğer bu denli yüksek risk barındıran birine aşık olursam, zaten o anki sevgilimle ilişkimizde bir problem var demektir. Bu zararsız bir oyun ar-

kadaşlığı idi, yüzük kardeşliği gibi! Onunla tanışmaya gittiğim gün bunu sorguladım, sevgilimi aldatmaya gitmiyordum. Neticede çok rahatlamıştım, birlikte bir masanın iki ucunda oturup 6 saat boyunca konuştuk, çok eğlendik. Ben eve dönerken, erkek arkadaşımı hâlâ çok sevdiğimi, benim için onun başka, oyun arkadaşımın başka anlamlar ifade ettiğini farkettim. Yani, oyun arkadaşım bir kız da olabilirdi, fark etmezdi. **Bu durumun tehlike arz eden hiç mi bir yanı olmadı?** Olmaz mı? Bir kere, sevgilimle ne zaman tartışsam, doğal olarak, "Böyle bir durumda acaba O ne yapardı?" diye karşılaştırma yaptığımı farkettim. İki kişinin arasında keskin bir çizgi de çeksem, böyle oluyor. Aslında en büyük tehlike bu. Birbirimize ilişkilerimizi çok anlattık. Zamanla "aman arkadaşlığımız bozulmasın" diye birbirimizi itmeye başladık, çünkü doğal olarak ilgi duymaya başlıyorduk birbirimize. Yüz yüze bir daha görüşmedik, aylarca nette konuşmadığımız, telefonlaşmadığımız oluyordu.

Ne zaman aşık oldunuz?

İkinci yüz yüze görüşmemizde. Sevgilimle son aylarda çok kavga ediyorduk. En sonunda ayrıldık. Ben hemen onu aradım, ona çok ihtiyacım vardı. Onun omzunda eski sevgilim için gözyaşı döktüm. Moralim düzelsin diye yapmadığımı bırakmadı. Sonra düzenli olarak görüşmeye başladık, o haftanın sonunda aslında bu teselli etme işinin bahane olduğunu, çünkü korktuğumun başıma geldiğini anladım. Aşık olmuştum.

Çok enteresan!

Anlatınca gerçekten de şaka gibi geliyor. Ama şunu belirtmeliyim. Erkek arkadaşımın ayrılma nedenim O değildi. Ona aşık olduğumu anladığımda biz çoktan ayrılmıştık.

Oyun arkadaşına bunu söyledin mi?

Hayır. İlk zamanlarda ben söylemedim, O benden önce davrandı. Bir kız arkadaşı vardı, evlenmeyi düşünüyordular.

Kız arkadaşın olduğu halde sana aşık oldu!

Evet. Diyorum ya, bizim kurduğumuz ve zararsız sandığımız bu bağ, sandığımızdan çok daha tehlikeliydi aslında. Sonra hayatımızın belki de en büyük hatasını yaptık, birlikte olduk.. Ben yeni ayrılmıştım, en fenası da onun bir kız arkadaşı vardı. Birdenbire kendimizi tutku dolu büyük bir aşkın içinde kaptırmış giderken buldum. Hayatımda hiç kimseyi böyle sevmemiş. Çok deli bir şeydi, kendini dibini göremediğin kör kuyulara bile bile atma durumu. Sadece kendini düşünen, kendini acıtan, mutluluğu da acısı da aynı şiddette yaşayan bir teyakkuz haliydi. Filmlerde, şiirlerde, şarkılarda anlattığı o masal gibi aşklara o zaman inandım.

Gerçekten birini sadece yazdıklarıyla, yüzünü hiç görmeden tanıyabilir misin?

Tabii ki. Ama bu çok riskli bir şey. Yani, çok kolaylıkla yalan söyleyebilir, nerden bilebilirsin ki? Benimkisi büyük bir şanstı.

Peki daha sonra ilişkiniz ne oldu?

Birkaç ay sürdü. Büyü bozuldu. Bu sonuçta büyük bir riskti, benim yaşadığım büyük bir tesadüftü. Yine aynı şeyi yapar mısın dersin, hayır, sanırım artık çok zor. Yaşadığım hiçbir şeyden pişman değilim ama merakımı epeyce gidermiş durumdayım!

23. ölüm yıldönümünde

Janis Joplin...

Komünlerde geçen bir hayat

19 Ocak 1941'de Teksas'da doğdu. Yedi yaşındayken annesi İzci Kızlar Birliği'ni fotoğraflamaya çalışırken, ilkokulun önünde sıralanan kızların arasında usulca gizlenirken son anda sıçrayarak tüm grubun önüne geçmiş ve yüzündeki nazik görünen aslında alaycı bir sırıtişle reverans yapmıştı. Annesi Dorothy Joplin'in yakaladığı bu tavır onun tüm hayatının yansıması oldu.

Kalem ve kâğıtla tanışır tanışmaz resim çizmeye başladı, daha sonra kitaplar sayesinde kelimelerle çizilebilecek resimlerin büyüüne kapıldı... Ve kendi tablolarını en çok da mavi tonlarda boyadı.

Lise çağında ırkçılığa gösterdiği şiddetli tepkilerin sonucu "zenci dostu" olarak nitelendirildi. 1958 sonunda Janis, Langdon Crew Gang adlı komüne girerken uyuşturucu ile de tanıştırdı.

Alabama çıkışlı Bessie Smith'in sesini duyduğu andan itibaren, sırf onun gibi söyleyebilmek için şarkı söylemeye başladığını sık sık dile getirmiştir. Sadece sesi değil tarzının da etkisi altında kalmış, işi şarkı söylemeden önce onun yaptığı gibi alkol almaya ve söylerken de ağzından sigarayı eksik etmemeye vardır.

1961'de kolejden döndüğünde uyuşturucu ve alkolün esaretine çoktan girmişti. İş bulma bahanesi ile gittiği Los Angeles'da Venice adlı bir beat komüne katıldı.

İlk Plak

Bir bankanın reklam müziğini yaptığı plak onun ilk kaydı idi. Daha sonra katıldığı 'Walter Creek' adlı grup ile, Zilker Park'da en iyi vokal grubu yarışmasına katıldı. Muhteşem sesi ile birinciliği kazandı ve sahneden indiği gibi tüm ülkeyi gezen beatnik Chet Helms'in peşine takıldı.

1963'de Katmandu'ya kadar gidemeyen beat komünleri San Francisco'yu kuşatma altına almıştı. Janis de burada The Coffee Gallery'de şarkı söylüyor ama kazandığı paranın tümünü ota verdiğinden çoğunlukla dilendiği de oluyordu. Ki dilerken de en güçlü silahını, sesini kullanmayı ihmal etmediğinden bu bir kısır döngü oluyordu. Şarkı söyleyebilmesi için ota, ot içebilmesi için şarkı söylemeye gereksinim duyuyordu. O zamana kadar farklı olmasından ileri gelen tüm sivrilikler, San Francisco'da iken yontulmuştu. Ne de olsa tüm şehir sıkı bir uyuşturucu kürüne girmişti.

Bu konum bir süreliğine onu oyalasa da, yerleşik düzene ve standartlara karşı olan mide bulantısı, Janis'i hep çıkması gereken yeni yollara, yaşaması gereken farklı boyutlara itti. New York'a gitti, kendine bir daire tuttu ve etrafındaki bütün beatnikleri oraya doldurup, speed çakmaya başladı. Annesinin ona yollamayı ihmal etmediği kıyafetleri sorgusuzca üzerine geçirmektense, bit pazarında satıyor ve bu parayla kendine daha çok yakıştırdığı uyuşturucuyu giyiniyordu. Bir dönem takıldığı lezbiyen barlarda yeterince özgür olmadığını fark edince, buna da bir son verdi.

Bir gün College Station'da çalarken, pek de yabancı olmadığı oyunu bir kez daha oynadı Janis. Yanına gelen adam onun çok iyi olduğunu ve tanıdığı başka bir arkadaşının kendisine San Francisco'da iş ayarlamak istediğini söyledi. Geceyi sarhoş olup, adamın kollarında tamamlayan hatun kişi daha sonra adının Travis olduğunu öğrendi ve diğer adamın da Chet Helms... Bahsedilen

len grup da Big Brother and The Holding Company.

San Francisco'ya gittiğinde yaşam tarzı yüzünden bir enkaza dönen bu vahşi kadın, mikrofonu eline alana kadar grup üyeleri tarafından pek iç açıcı bulunmasa da, üzerine kumar oynamaya değerdi. Acid ile ilk randevularına çıkan Janis 1967'de Big Brother'la Monterey Pop Festivali'ni programının bir yerlerine sıkıştırdı ve aynı yıl grup ile aynı ismi taşıyan ilk albümünü doldurdu. O yaz, Montreux Festivali'nde dikkatleri iyice üzerine çeken grup ve Janis, Columbia Records'la anlaştı. Chet'in yerini Albert Grossman aldı ve ikinci albüm tamamlanır tamamlanmaz grup New York'a döndü. 11 şarkılık bu blues rock albümünün adı Cheap Trills oldu. Ve işte bu albümden sonra Janis'in sesi kısıtlı dinleyici üzerinde yarattığı 'kafa'dan öteye geçti. Kendini patlayan flaşlara doğru bir kez daha öne sürdü, böylece Big Brother geri planda kaldı...

Grossman'ın dehasında işlenen bir inci oldu Janis. Sesini yeni imajıyla destekledi; hep sandıkta sakladığı kadınlığını boncuklar, tüller, satenler, renkli gözlükler, otrişlerle süsledi... Değişikliğe gidilmeyen özellikteki kişiliği ise zaten basın için doğal bir kaynaktı. Big Brother'la verdiği son konserde yıldızlaştı Janis...

Ve sonra Kozmic Blues kuruldu. Ara vermeden devam eden konserlerden inanılmaz kayıtlar alındı. New York Times 'The Janis Joplin Philosophy' adlı bir yazı dizisine başladı. 1969'da yeni grubu ile I Got Dem Ol' Kozmic Blues Again Mama 'yı kaydetti.

Janis tüm hayatı boyunca beklediği ilginin doruk noktasını yaşarken bile bunu kaybedeceği düşüncesi ile kendini üzüyor, her konserinde seyirciye 'Lütfen beni sevin!' diye yakarıyordu. Tüm büyük kentlerde sahneye çıkan Janis ve Kozmic Blues Band, Avrupa'da da inanılmaz bir beğeni kazandı. Sonunda uyanılacak bir düş mü başlamıştı, yoksa Janis harikalar diyarında mıydı?

1968 Aralık ayında Miami Pop Festivali'ni izlerken Micheal Lang'in aklına Woodstock fikri geldi. Florida'da bir dükkân işletirken müşterisi olan hipsterlerden ruhuna bulaşan rock müzik, para kazanmaktan çok sessiz kalabalığı örgütlemek fikrini doğurmuştu Lang'de. Ve sahnede olması gereken isimlerden biri elbetteki Janis'ti. Seyircinin kendi düşselliğinde yaşadığı bayram havası içinde Janis'in kötü performansı tepki almaya da, durum ortadaydı; yıldız matlaşmıştı. Janis'in müziğini yapacak üçüncü grup ise, daha önce de büyük isimlerle çalışmış olan, müzikal kaygıları ve beklentileri tamamen farklı elemanlardan oluşuyordu. Full Tilt Boogie adını alan grup Janis'i tatmin etmeye hazır, ancak bir şartla; Janis çalışmalarına gelmeden önce uyuşturucu almayacaktı.

Ve Janis böylece ilk aşkına döndü; alkol. Ama her şeyin dozunu aşan Janis, barlardan çıkmaz olmuştu ve alkol grup çalışmalarını ihmal etmesine yetip artıyordu. Bu arada grup da kendi sınırlarını aşmaya başlamış, dumanla iyice haşır neşir olduktan sonra haplara dadanmıştı.

Prodüktör Paul Rothchild'ın tanıştırdığı Jim Morrison ile ilginç bir dostluk kurdu Janis. Ve Kris Kristofferson ile çalışması gündeme geldi. İş ilişkisinden fazlasını yaşadılar. Birlikte oldukları boyunca Kris başka kızlarla birlikte oluyordu ama zaten Janis'in de Peggy'si vardı.

Ve Müziğe Veda...

12 Ağustos 1969'da Harvard Stadyumu'nda verdiği konser Janis'in son konseriydi. Yüzlerce insan alkol ve uyuşturucu komasına girerken, binlercesi ezildi. Hatta 3 genç, konser sırasında bir kıza tecavüz ettikleri gerekçesi ile tutuklandı. Hemen ertesi gün Janis, Teksas'a gidip, annesinin kolları arasına sığındı. Kendi dünyasına çekilmeyi tercih ettiği halde, gazeteciler tarafından rahat bırakılmadı. Janis'i şefkatle bağrına basan (!) yerel basınının bu tutumu rahatsızlık vermeye başlayınca, genç yıldız bir açıklama yaptı ve Port Arthur'a olan öfkelerini kustu.

1970 yazında Janis ailesi ve eski arkadaşlarını da arkasında bırakıp bir kez daha Porth Arthur'u terketti. Temmuz sonunda Seth Morgan ile tanışır tanışmaz yeni bir aşk girişimi başlamıştı. Kendileri için kurdukları hayaller dahilinde evlilik fikrine de yer verdiler. Bu arada adının 'Pearl' olması kararlaştırılan yeni albümünün kayıtları başladı. Seth hayatına tek başına gelmemişti, eroini de beraberinde getirmişti. Ve beklenmeyen bu misafir fütursuzca kabul görmüştü Janis'in hayatında...

Jim Morrison, Paris'e gitmeden önce eski dostunu aradı. Buluştuğlarında ortaya çıkan tablo trajik komikti... Leş gibi alkol kokan ve haddinden fazla kilo almış iki ayyaş... Aynı döneme denk gelen Seth'in çıkarıcı tavırları ve 18 Eylül'de haberi gelen Jimi Hendrix'in ölümü, yorgun düşen Janis'in intihar meyilini keskinleştirdi.

"Onunla aynı yıl ölmüş olmayı istemem, bir işe yaramaz. Çünkü o benden daha büyük bir yıldız." düşüncesi son bir kez silklenmesine sebep oldu. Kilo verdi, saçlarını yaptırdı, kendine bakmaya başladı Janis.

9 Ekim'de yapılacak kutlamalar için John Lennon'a "Happy Trails To You"yu yorumladı. Son kaydı ise "Bruied Alive in the Blues" oldu. Stüdyoda bir yandan elindeki şarap şişesini yudumlarken gösterdiği inanılmaz performans sonrası Landmark Otel'i döndüklerinde, Kenny Pearson ve Richard odalarına çekildi.

Janis de lobiden sigara alıp, 105 numaralı odasına çıktı. Kapıyı açtığı anda yeni bir güne sarkmıştı bile gece; 4 Ekim 1970...

Ve Janis altın vuruşunu yaptı. Ölümünden birkaç ay sonra 'Pearl' piyasaya sürüldü. 6 Şubat 1971'de Billboard'a girdi ve 1 numara oldu.

mum eriyikleri ve tütüsü küllerinin tam ortasında...
southern comfort tadında
bir se.s, damartlarımızda
yanan her yudumda...
ilk gençlik çağında yaşanan
aşkların fonunda...
ait olmadığım bir çağın
çılgık çılgınlığında....

Yudum Şaşmaz | yudum@leman.com.tr

Janis tüm hayatı boyunca beklediği ilginin doruk noktasını yaşarken bile bunu kaybedeceği düşüncesi ile kendini üzüyor, her konserinde seyirciye 'Lütfen beni sevin!' diye yakarıyordu.

Ama her şeyin dozunu aşan Janis, barlardan çıkmaz olmuştu ve alkol, grup çalışmalarını ihmal etmesine yetip artıyordu. Bu arada grup da kendi sınırlarını aşmaya başlamış, dumanla iyice haşır neşir olduktan sonra haplara dadanmıştı.

KIRMIZI BALIKLAR

Eflatun Nuri

Yıl 1943: İkinci Dünya Savaşı'nın en acımasız günlerini yaşamaya çalışıyorduk! Bir kısım mutlu azınlığın dışında, herkes açtı (aynı bugünkü gibi).

Ekmek karneye bağlanmıştı. Muhtarlık kanalıyla halka dağıtılan ikiye aylık ekmek karnele-ri bugünkü otobüs bileti boyutunda, küçük kuponlar halinde günlük olarak kullanılıyordu. Ağır iş yapanlara bir ekmek, ihtiyar ve kadınlara yarım ekmek, çocuklara dörtte bir ekmek veriliyordu. Bakkallarda yiyecek bir şey yoktu. Her şey karaborsaydı, parası olana her şey el altından satılıyordu. Tuz, çamaşır sodası, çivit, süpürge, tahta fırçası ve bol miktarda mavi renkli yağlı kağıt vardı. Bu mavi kağıtlar, gece pencere camlarını örtmek için çerçevelere illeştiriliyordu. Dışarıya evlerden ışık sızması yasaktı. Mahallemizde elektrik yoktu. Gaz lambaları ve yağ kandilleri yakılıyordu. Sirenler çaldığında lambalar, yağ kandilleri söndürülüyor, ya sığınaklara ya da evlerin bodrumlarına, kışık odun ve kömürlerin arasına gizleniyorduk. İstanbul'un belirli tepelerine yerleştirilmiş ışıldıklar gökyüzünde uçak arıyorlardı. Almanların zehirli gaz bombalarından korunmak için Türkiye'ye gizlice getirilen gaz maskeleri, yine gizlice parası olan mutlu azınlığa satılıyordu. Halka zehirli gazdan korunmak için ince, gazlı bezlerin arasına kireç kaymağı koyup, ağzını ve burnunu kapatması için sokaklara ve kahvehanelere ilanlar asılıyordu. Asılan bu ilanlarda, resimlerle ve yazılarla güya halkın nasıl korunacakları hakkında bilgi veriyorlardı. Fakat hiç utanmadan, okullarda öğretmenlerin ellerine verdikleri birer gaz maskesiyle, gaz maskelerinin başa nasıl takılacağını ve bakımını anlatıyorlardı.

Çamlica'nın eteklerinde Tunuzlu Çöplüğü adında büyük bir çöplük vardı. Bütün gün çocuk, kadın erkek, genç ihtiyar bu çöplükte yiyecek birşeyler ararlardı. Ayrıca bardak gibi kullanmak için konserve kutusu, sapı kopmuş tava yahut yamuk bir çaydanlık, dirsekleri yırtılmış kazak, kızı yırtılmış pantolon, aklınıza ne gelirse evlerine taşırlardı.

Çocukların bir kısmı da (ben de dahil) kapaksız pis bir kavanoz yahut delik olmayan bir teneke kap yahut ağzını ipile keseceğimiz bir şişe arardık. Bulduklarımızla biraz ilerideki Millet Bahçesi'ne girerdik. Bahçeyi boydan boya dolaşan gelişigüzel havuzu, kavisli küçük köprüsü, minik adası olan ancak dört kişinin oturabileceği bir tahta kanep ve büyük yaşlı ağaçlar, çiçeklikler arasında çakıl döşeli ince yolu vardı.

Eski tahta park kanepelerinin dayanacak ve oturulacak yerlerinde, çakıyla isimler ve kalpler kazınmıştı. Evvelden mahalle arkadaşlarıyla havuzun içindeki kirmizi balıkları tutmak için geldik. Havuzun eskiden pis sularından temizlendiğini, temiz su verildiğini, ağzında devamlı düdükle dolaşan bekçisini görürdük. Ama sonraları geldiğimizde parkın bir bekçisi bile yoktu. Park kaderine terk edilmişti. Yaz aylarında havuz kuruyordu, balıklar havuzun çukur yerlerine sığınmış birbirlerini iteleyerek yaşam savaşı veriyorlardı. İşte böyle bir ortamda çöplükten bulduğumuz teneke kaplara çeşmelerden su doldurup bir avuç pis suda çırpan balıkları kaplarımıza koyup, bakmak için evlerimize taşıyorduk. Gerideki balıkların

yaşayabilmesi bol yağmurun yağmasına bağlıydı.

Aynı günlerde, bizim üst mahallemizde de benzeri şeylerin yaşandığını yıllar sonra Piraye'nin Nazım'a yazdığı mektuplarından öğrendim ve çok etkilendim. Piraye Hanım Nazım Hikmet'e yazdığı mektuplarını şiirsel hale getirmesine kızır, Nazım da ona "mektuplarından ne bir kelime çıkardım, ne bir kelime ilave ettim. Yalnızca kelimelerin yerlerini değiştirdim" demiş.

Dört çocuklu bir kadın var
Ah şekerim
Bilsen dediklerini
Kaçıyor çocuklarından:
"Anne açız" diye feryat ediyorlarmış.
Ona ayda iki buçuk lira veriyorum,
O da bana su taşıdı bütün kış
Kolayladı işlerimi.
Fakirler hiçbir şeyin altında kalmak istemez.
Çocukları Millet Bahçesine gidiyor geçen gün,
bahçevanlar izinli,
yalnız bir tanesi orda
kolluyorlar onu
ve havuzun kirmizi balıklarından tutup
getiriyorlar eve
Memet Fuat'la Altunizade tramvay durağında karşılaştık (1946). Üsküdar iskelesinden vapura bindik. Bana yazdığı bir romandan bahsetti ve bu romana bir kapak yapmamı istedi. Onu çok sevdiğim için isteğini birkaç gün içinde yerine getirdim. Savaş karşıtı bir kitap. Kapakta Alman uçakları bir şehri bombalıyor, yıkılmış binalar, panik içinde kaçışan bir kısmı gaz maskeli, yıkıntılar altında ve yollarda ölmüş insanlar. Kısaca savaşın acımasız yüzünü yansıtmaya çalışmışım.

Aradan elli dört yıl geçmişti (Haziran 1996). Memet Fuat'ın Altunizade'deki evinin salonunda karşılıklı oturmuş kahverimimizi yudumlar-ken o günleri konuştuk. Kapağını çizdiğim kitaptan söz ettim, bir an hatırlayamadı, sonra "ha, o kitabı Tuna Baltacıoğlu (İsmayil Hakkı Baltacıoğlu'nun oğlu) ile beraber yazmıştık, sonra ne oldu bilmiyorum" dedi. Çalışma masası kitapların arasında kaybolmuştu. Nasıl kalmasın, yer gök kitap doluydu.

Adam Sanat Dergisi'ne yalnız Çarşamba günleri gittiğini dergiye de uğramamı söyledi. Kalktık, bahçeyi gezdik. Gezerken bir ara "Bir Pazar günü buluşalım da, Millet Bahçesi'ne gidelim." "Çok iyi olur Eflatun, telefonla-alım" dedi ve devam etti, "hala kırmızı balıklar var mı acaba?" Yıllar önce gittiğimi, balıkların çok büyümüş olduklarını, çoğunun yaşlılıktan pullarının dökülmüş olduğunu, bazılarının parmağımla sırtına dokunup okşadığımı ve hiç kaçmadıklarını söyledim."

Güldü!

Şu Aptal kutusu dedikleri..

Kaan Ertem | kaanertem@leman.com.tr

Ulan namussuzlar ulan şerefsizler diye yazıya giresem ya.. Bazı sinirli adamlar vardır kendilerini tutamazlar. Fikir beyan edeyim derken duyguları ile hareket edip televizyonda filan coşarlar. Ondan sonra da televizyonun kapanmasına vesile olurlar.

Bir ara çok vardı böyle adamlardan. Özel televizyonların ilk dönemlerinde reyting olsun diye bunları televizyona filan çıkartırlardı. Programı gersinler, milleti gersinler, bize de reyting gelsin diye.. Sonraları sayılarında azalma başladı. Millet de akıllandı tabii yemiyor artık eskisi gibi.

Bu tarz reyting savaşları Amerikan televizyonlarında 1950'lerde ve 60'larda yoğun bir şekilde yapılıyordu. O dönemde evdeki buzdolabı ile hemen hemen aynı ebattaki televizyonlarda az savaşı verilmemiştir.

Tabii zamanla bu kutunun da bir etiği olabileceği düşüncesi ortaya çıkmıştır. İşte Amerika'da elli sene evvel aşılmaya çalışılan bu durumları biz şimdi yaşıyoruz. Bundan dolayıdır ki insanlar "Bu televizyonlar iyice sapıttı" lafını sıkça tekrar etmeye başladılar.

Aslında sapıtan filan yok. Şöyle ki, özel bir kanalın tek geliri reklamdır, reklamı alamazsa biter. Bu yüzden bazı programları yada olayları abartıp, patlatıp reyting peşine düşmeye mecburdur. İşte bu patlatmanın dozajı ne olmalıdır sorun da oradadır.

Türk insanı televizyonla ilk kez 1968 yılında tanıştı. 1990'a kadar da TRT'den başka televizyon kanalı görmemişti. Devletin altın makasından geçen programları izledi durdu yıllarca. 1990'dan 2003'e.. Eh daha 13 sene geçmiş. 13 senede bu kadar olmuş. Biraz daha ister. Televizyondaki kalitesizliğin kasıtlı olarak yapıldığına dair söylemlere de katılmıyorum. Televizyon programları genel olarak bütün dünyada kalitesizdir. Bunun nedeni, çabuk tüketilmek zorunda oluşudur. Çabucak tüketilecek ki yeni programlar yapılsın. Bu durumda dakikalar değil saniyeler devreye girer.

rer. Bu kadar çabuk tüketilen herşey de doğal olarak kalitesizdir.

Bir de televizyoncunun kişiye özel program yapma gibi bir lüksü yoktur. Gerçi bu son dönemlerde biraz kırıldı ama yine de tam olarak oturmuş değil.

Yurdum insanının üstün zekası ile televizyon yayıncılığı birleştiği zaman ise daha farklı bir durum ortaya çıkıyor. Örneğin bir dizinin beş ayrı versiyonunu beş ayrı kanalda görebiliyorsunuz. Bundan da hiç kimse şikayetçi olmuyor. Seyirciler kuzu kuzu seyrediyorlar. Kanallar "ben de değişik bir şey yapayım" demiyor. Çünkü farklı bir şey yaptıklarında seyredilmeyeceklerini düşünüyorlar. Bu çok komik bir durum ama şu anda yaşanan budur.

Eminim ki bir on sene sonra daha başka konular tartışılacak.

Bu arada televizyonların kapatılmasından da ne kadar tiksindiğimi belirtmek isterim. Yurdum insanının en klasik cezalandırma şekli budur işte.. Yani kestirip atmak.. Ya da kökünden halletmek.. Alternatif bir sürü ceza şekli varken tümünden kapatmak. Akıl alır bir şey değil. Tanınan bilinen özel bir radyolardan birinde eski bir arkadaşım program yapıyordu. Beni de birgün programına davet etti gittim. Bu arada radyo, RTÜK tarafından kısa bir süre önce kapatılmış ve bir radyo için uzun sayılabilecek bir süre kapalı kalmış. Arkadaşımın ödü patlıyordu yanlış birşeyler söyleyeceğim diye.. Ben konuşurken devamlı olarak "onu söyle bunu söyleme" manasında kaş göz işareti yapıyordu. Ayıptır söylemesi kamera mikrofona gibi şeylerin karşısında hiç gerilmem ama o

gün adamın paniğinden ne yapacağımı şaşırdım. Neyse ki program bitti de rahat bir nefes aldım. Böylece RTÜK'ün ne olduğunu da o gün orada öğrendim!

TV

18.29 AÇILIŞ VE PROGRAM
18.30 HABERLER
18.40 ÇOCUKLARIN TELEVİZYONU

"İNCİK İLE BÖNCÜK", Bahçivan amca, büyükbaba, İncik ve Böncük beslenmenin önemi ve vitamincilerin faydaları hakkında konuşuyorlar.

19.02 DAGARCİK
19.37 ATATÜRK'ÜN ANKARA'YA GELİŞİ
19.57 ANKARA FOLKLORU

Ankara ve yöresinde derlenmiş halk oyunları

20.30 HABERLER
20.55 HAVA DURUMU
21.06 GÖREVİMİZ TEHLİKE

Öz programın "CINAYET", adı bu filmde, Bay Phelps ve arkadaşlarına verilen görev, yeni bir cinayetin planlanması, yapılan ve karşılaşılan adam öldürme 5'ir sebebinin patronu nu zararsız duruma getirmek

22.00 SPOR 73

TRT Spor Servisinin düzenlediği yılın sporcusuna kupanın verilmesi, Galarasaray - Bursa spor, Eskişehir - Beşiktaş, Ankaragücü - Fenerbahçe futbol karşılaşmaları ile Karsiyaka - Eczacıbaşı basketbol karşılaşması, Ankara'da yapılan Atatürk kupa ve 1973 yılı spor olayları programda yer alıyor

23.47 HABERLER
23.57 PROGRAM VE KAPANIŞ

TAMAMI OKUYUCU ÜRÜNLERİNDE OLUŞAN KANAT ALIŞTIRANLAR EKI BU AY TAM 16 SAYFA...

Okullar açılıyor... **Kakak Yayın** 1. dönem yazarlık seminerleri, ünlü edebiyatçılar eşliğinde başlıyor... Seminer kayıtları **8 Kasım Cumartesi** günü, **14.00-18.00** saatleri arasında **Cihangir, Fıruzağa Mahallesi Defterdar Yokuşu No: 47** adresinde yapılacaktır.

Ayrıntılı bilgi Kakak Yayın'da.

KASIM SAYISI ÇIKTI

Bienal, Oda Projesi
"önüm, arkam, sağım, solum"
Ayşe ORHON

1 KASIM Cumartesi Saat 18:00'de
Galipdede cad. Şahkulu Sok. İtalyan avlusu
No: 39 Kuledibi - Galata adresinde izlenebilir.
(Giriş ücretsizdir)

Dünya futbolunu sarsan vanlı futbolcular...

Tarihten bugüne vanlı golcüler, kaleciler...

Barış Mutlu | baris@leman.com.tr

Teknik direktör:

Louis Van Gaal. (Tüm zamanların en cins teknik adamı. Önce Ajax, sonra Barcelona. Sürekli iyi topçularla dalaşmaktan kimse bir hayrını görememiştir.)

Louis Van Gaal

Kalede

Van Breukelen (Hollanda'nın Avrupa Şampiyonu olduğu sırada kalesinde bu vardı. Gerçi Dassaev daha iyiydi. Ama bu da daha yaşlıydı.)

Van der sar (İncecik adam. Kaleyi kaplamıyor.)

Van der gouw (Manchester United'in stepne kalecisi. Schmeichel'in arkasında verem olmuştur.)

Van Breukelen

Defans

Van Aarle (Tel biyık. Zamanında Frank Rijkaard'la Hollanda milli takımında şirket kurmuşluğu vardır. Wim Kieft'in ayağını kaydıran, Witschge'yi dert sahibi eden ekürinin yaşça büyük olanı)

Van Tiggelen (Bir tel biyık da bu. Biraz daha ofansa dönmeye başlamıştı son yıllarda.)

Van Gobbel (Bir ara Galatasaray'da oynayan sıkı defans oyuncusu. Arap defans oyuncusu pek olur, yamandır düşüncenin olumlu örneklerinden...)

Van Gobbel

Orta saha

Van Mierlo (Bu da Birmingham City'nin kanat oyuncusu. Golcü özelliği sıfır, kırkdört maçta dört gol. Kırk maç boşa geçmiş.)

Van der Laan (İki sene boyunca Derby County'nin orta sahasında görev yaptı. Arada bir yaptığı huni hareketiyle, İngilizlerin sempatisini kazanmıştı.)

Van Moer (Çağdaş Belçika futbolunda büyük emeği var. Vanden bergh'lerin, Geretslerin zamanında yaptığı kendine örnek aldığı adam. Bir ara Trabzon'da oynayan Jean Marie Pfaff'a büyük kıyakları olmuştur.)

Van der Elst (West Ham United'in zamanında sembol yaptığı isimlerden. Gerçi esas futbolunu Belçika Milli Takımı'nda ortaya koyuyordu, milliyetçi adam..)

Van der Linden (Belçika'lı bu da. Gönüne göre bir takım bulamadan göçtü gitti. Şimdi Brüksel'de bir çay ocağı işletiyormuş.)

Forvet

Van Nistelrooy (Manchester'in golcüsü. Gol vuruşları etkili fakat defansına hayrı yok.)

Van Bronckhorst (Parlamadan söndü. Arsenal ve Glasgow Rangers'da oynadı ama problemli; alternatif rock dinliyor.)

Van Hooijdonk (Fenerbahçe'nin efendi golcüsü. Hollanda insanına has bir kalenderlikte. Ayrıca ortam olunca golünü de atıyor. Otuz kırk metre demeden yapıştırıyor.)

Van Basten (Futbolun Jimi Hendrix'i. Buralı değil, uzaylıydı. Elini ayağını erken çekti ortamlardan...)

Van Basten

ANORMAL KORKU

Kaan Sezgin

sezyum sizler için gezmiyor, gezdiriyor!

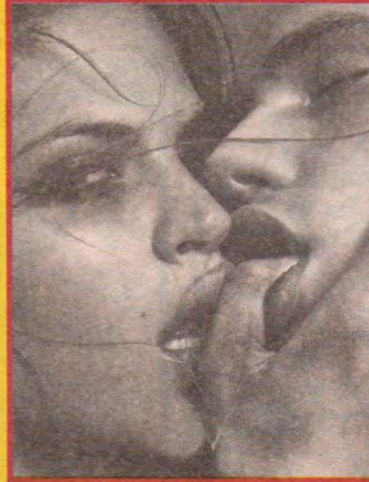

sanal
hayta

www.sezyum.com.tr - sezyum@leman.com.tr

- Selam, ben yeni ramazan davulcunuzum. Yalnız saat 12'den 04'e kadar durmadan tavizsiz speed metal çalacağım haberiniz olsun.
- Rica ederim amirim hiç önemli değil.
- Metalika filan çalacaz, uyar dimi?
- Bizi gram bozmaz abi.

- O eli aazdan çekelim. Sabahtan beri kaç tane paraya elledin, hala elleri yıkamadın.
- Fantağzi yapıyorum Taygun, alınma.
- Alınma da, o bakteriler tavır yapmaz hasta yapar.
- Gidip kamuoyuna vermessem, mende bur Taygun.
- Yürreğinin götürdüğü yere git hijyensiz karı!

- Hanfendi deminden beri size bakıyorum da, demin havuza işeyen acaba siz misiniz diye merak ediyorum.
- Ben işemedim, şu kenardaki arkadaş salmış olabilir.
- Ama bayan, mayonuzda renk var. Kesin bıraktınız malzemeyi.
- Mayomun rengi kendiliğinden, teşekkür ederim.
- Hanfendi siz girende havuz jakuzi gibi köpürdü, insaf!

- Orucum başıma vurdu Süheyla, hiç itiraz istemem!
- Tutamayacaksan niye niyetleniyosun?
- Hep beş oktav sesim olsun istedim. Aaaaaaa! Aaaaa! Yeee baaa!
- Özkan mı oldun bi de delirip?

- Abla bi de söyle bi ürünüm var. Saçları kaymak gibi yapıyor.
- Sağol hayatım almayayım. Beyim kızar, rahatsız olur.
- Abla hediyemiz olsun, maksat denemen.
- Benim beyim saçlarımda. Antamıysunuz galiba?
- Abla sen de çok ilginç gibisin ha!

- Ne düşünüyorsun tatlım hayatım canımbenim?
- Bütün dünya aynı anda osursa ne ses çıkar onu düşünüyor?
- Yine osurdun mu gizlice?
- Bunlar sevgi osurukları bir tanem.
- Haklısın mutluluğumuz çekemeyenler var.

Yeni Harman

Sahibi
LM Basın Yayın Ltd. Şti. adına
Tuncay Akgün

Sayı: 44 - 1 Kasım Cumartesi
Haftada bir yayımlanır

Tel: 0212 - 292 94 50 - 292 94 51 Adres: Firuzağa Mah. Defterdar Yokuşu No:47 Beyoğlu/İstanbul
e-mail: yeniharman@leman.com.tr - Baskı: LeMan Matbaası Tel: 0212 - 858 00 93 (Pbx)

Dağıtım: BBD Merkez - Avrupa Distribution: ASV

Yayın Yönetmeni Tuncay AKGÜN
Editör Kutlu ESENDEMİR
Yazışları Müdürü Kerem ŞENEL
(Sorumlu) Yazışları Müdürü Ayhan ERDOĞAN
Art Direktör Reyhan KARACADAĞ
Sayfa Tasarımı Ertemi DOĞANER - Tanzer ERCANPOLAT
Satış Müdürü Cengiz KOCALI Müesseses Müdürü Ali YAVUZ
Baskı Sorumlusu Üzeyir ATMACA
Harman Kaldırımlar Mihri Belli-Galip Tekin-Eflatun Nuri
Yonca Poyraz Doğan-Sefer Selvi-Derya Sayın-Behiç Pek-Mutlu Esendemir
Batur Özdiç-Reni Parker-Raffi Hermonn-Yudum Şaşmaz
Vedat Özdemiroğlu-B.Mutlu-Özge Turgut-Özgür Atak-Sinan Göksel
Hakan G.-Timur Daniş-Kaan Sezyum-Kaan Ertem-Fatih Kaan-Serkan Köllük
Sebla Koçan-Esra Güngör-Barış Ünal-Nil Akerman

"DÖVME SANATLARI"

ALP TAMER

R.T.ERDOĞAN

MALUM GÜVENLİK GÖREVLİSİ
(KİMLİĞİ BELİRLENEMEDİ)

KEMAL GÜRÜZ

ERTUĞRUL ÖZKÖK

DENİZ BAYKAL

BEDRİ BAYKAM

KİMLİĞİ MEÇHUL

K. UNAKITAN (ÖN CEPHE)

K. UNAKITAN (ARKA CEPHE)

FATİH TERİM

HAKAN ŞÜKÜR

CEM UZAN

B.D.D.K.

ASGARİ ÜCRET

